

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Yetmiş dokuzuncu birleşim

27 . VI . 1945 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	432	3. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) liralık ödenek verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/452)	435,452, 452:455
2. — Havale edilen kâğıtlar	432	4. — İş kazaları ile mesleki hastalıklar ve analık sigortaları hakkında kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/316)	435:451
3. — Andaçmeler	433	5. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/449)	451:452
1. — Sivas Milletvekilliğine seçilen Gl. Fikri Erbuğ'un andaçmesi	433		
4. — Görüşülen işler	433		
1. — Ulaştırma Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/273)	433		
2. — Su mahsulleri ve avcılığı işlerinin Ekonomi Bakanlığı görevleri içine alınmasına dair kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/273)	433:435		

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Yeni seçilen İstanbul ve Burdur Milletvekillerinin tutanaklar komisyonu havale kılındıktan sonra;

Çorum Milletvekilliğine seçilen **Edip Alparsar'ın** seçim tutanağı kabul edildi ve kendisi andığı;

Orman Koruma kuluşunun kaldırılmasına ve bu kuruluşun görev ve yetkilerinin Devlet Orman İşletmelerine devrine;

Elektrik İşletme müesseselerine dair kanunlarla;

Askerî Şûra Teşkilâtına dair kanun ve

Subay ve Askerî memurların tekaüt yaşlarını bildiren kanuna ve

Vangölü İşletmesine dair olan kanuna ek **kanunlarla**;

Yeiden (9) ilce kurulması hakkındaki kanun kabul olundu;

Ek görev tazminatına;

Maliye Bakanlığı Teşkilât ve Vazifelerine dair 2996 sayılı kanunun bir fıkrasının değiştirilmesine;

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununun 84 nci maddesinin değiştirilmesine;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında Amerika'nın 11 Mart 1941 tarihli kanununda yazılı yardımla ilgili esaslara ilişkin olmak üzere 23 Şubat 1945 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onanmasına;

Ormana Genel Müdürlüğü teşkilâtına;

Devlet Ekonomi Kurumlar memurları Emekli sandığı hakkındaki 4222 sayılı kanunun 15 nci maddesinin değiştirilmesine;

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Teknik okullarda askerî mühendisler yetiştirilmesine dair olan kanun tasarılarının birinci görüşülmesi yapıldı;

Ulaştırma Bakanlığı görevleri ve kuruluşu hakkındaki kanun tasarısının komisyona verilen maddelerinden maadası kabul edildi;

Çarşamba günü toplanılmak üzere birleşime son verildi.

Başkanvekili

Aydın

Dr. M. Germen

Kâtip

Tunceli

Necmeddin Sahir Silan

Kâtip

Samsun

N. Fırat

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Tasarılar

1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı (1/455) (Bütçe Komisyonuna);

2. — İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun tasarısı (1/456) (Bütçe Komisyonuna);

3. — Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı (1/457) (Millî Savunma Komisyonuna);

4. — Tekel Genel Müdürlüğü 1942 yılı kesin hesabı hakkında kanun tasarısı (1/458) (Sayıştay Komisyonuna);

5. — Türk - İngiliz Ticaret ve Ödeme ve Malî Anlaşmalarının 20 gün uzatılması hakkında kanun tasarısı (1/459) (Dışişleri ve Ticaret Komisyonlarına);

Tezkereler

6. — Danıştayda açık bulunan üyelik için seçim yapılmasına dair Başbakanlık tezkeresi (31/269) (Adalet ve İçişleri Komisyonlarından kurulmuş Karma Komisyonuna);

7. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanuna ek 4644 sayılı kanuna bağlı 3 sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Bütçe Komisyonları raporları (1/453) (Gündeme);

Raporlar

8. — Malatya'nın Akçadağ ilçesinin Doğanşehir bucağına bağlı Eski köyünden Bekiroğlu Mustafa Gaffar Hatun'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/255) (Gündeme);

9. — Türk - İngiliz Ticaret ve Ödeme ve Malî Anlaşmalarının birer ay uzatılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komis-

yonları raporları (1/433) (Gündeme) ;
10. — Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme
Anlaşmasının 1 Haziran 1945 tarihine kadar 3
ay süre ile uzatılması hakkında kanun tasarısı
ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları

(1/416) (Gündeme) ;
11. — Uyuşmazlık mahkemesi kurulması
hakkında kanun tasarısı ve İçişleri, Milli Sa-
vunma ve Adalet Komisyonları raporları (1/122)
(Gündeme) .

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Ş. Günaltay

KATIPLER : N. Fırat (Samsun), V. Uzgören (Kütahya).

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — ANDIÇMELER

1. — *Sivas Milletvekilliğine seçilen Gl. Fikri Erbuğ'un andıçmesi*

BAŞKAN — Sivas Milletvekilliğine seçilen
Gl. Fikri Erbuğ burada hazır bulunuyorlar.

andıçeceklerdir.

(Sivas Milletvekili Fikri Erbuğ andıçti).

(Alkışlar).

BAŞKAN — Gündeme başlıyoruz.

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Ulaştırma Bakanlığı kuruluş ve görev-
leri hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma ve
Bütçe Komisyonları raporları (1/273)*

BAŞKAN — Geçen oturumda komisyon tasa-
rının geçici maddelerini geri almıştı. Geçici bi-
rinci ve üçüncü maddeyi ayrıca bir tasarı halin-
de tanzim etmiştir. İkinci ve dördüncü madde-
leri de birinci ve ikinci geçici madde olarak bı-
rakmıştır. Maddeleri okutuyorum.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1945 yılı Bütçe Ka-
nununa bağlı (D) işaretli cetvelin Ulaştırma Ba-
kanlığı kısmı kaldırılmış ve yerine bu kanuna
bağlı (3) sayılı cetvelde yazılı kadrolar konul-
muştur.

BAŞKAN — Söz istiyen var mı? Maddeyi
cetvelle birlikte oyunza sunuyorum. Kabul
buyuranlar ... Kabul etmeyenler ... Kabul edil-
miştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1945 yılı Bütçe Ka-
nununa bağlı (L) işaretli cetvelin Ulaştırma
Bakanlığı kısmı kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Söz istiyen var mı? Maddeyi

yüksek oyunza sunuyorum. Kabul edenler ... Ka-
bul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar ...
Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 33. — Bu kanunu Maliye ve Ulaş-
tırma Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar ...
Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü yüksek oyunza sunuyo-
rum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul
edilmiştir.

2. — *Sumahsulleri ve avcılığı işlerinin Eko-
nomi Bakanlığı görevleri içine alınmasına dair
kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu
(1/273) [1]*

BAŞKAN — Komisyon tanzim etmiş olduğu
yeni kanun lâyihası tevzi edilmiştir. Bu lâyiha-

[1] 138 e ek sayılı basmayazı tutanağın so-
nundadır.

nm bağı olduğu büyük kanun tasarısı hakkında ivedilik kararı verilmiş idi. Eğer tensip ederseniz aynı kararı bu maddelere de teşmil edelim. (Muvafık sesleri).

İvedilikle müzakeresini kabul buyuranlar ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Sumahsulleri ve avcılığı işlerinin Ekonomi Bakanlığı görevleri içine alınmasına dair kanun

MADDE 1. — 27 . V . 1939 tarihli ve 3613 sayılı kanun Ulaştırma Bakanlığının kuruluş ve görevleri arasında bulunan (Sumahsulleri ve avcılığı işleri), bu işler için kanun ve tüzüklerde belirtilen görevlerle birlikte Ekonomi Bakanlığına bağlanmış ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Ulaştırma Bakanlığı kısmında bulunan Sumahsulleri ve Avcılığı Şubesi Müdürlüğüne ilişkin kadrolarla 4644 sayılı kanuna bağlı cetvelin aynı Bakanlık kısmında yazılı balık uzmanları kadrosu aynı cetvellerin Ekonomi Bakanlığı kısımlarına aktarılmıştır.

E. ERGİN (Mardin) — Arkadaşlar, maddede deniliyor ki, « 27 . V . 1939 tarihli 3616 sayılı kanunla Ulaştırma Bakanlığının ... » 3613 sayılı kanun, biraz önce kabul buyurduğunuz kanunla şimdi kaldırılmış bulunuyor. Madde sarıhtır. Bu arayerdeki mubayeneti telif ederler mi?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ F. KURDOĞLU (Manisa) — Bu kanun, Ulaştırma Bakanlığının henüz tasdik ve neşredilmemiş olan yeni teşkilât kanunu takip ediyor. Böyle bir atıf yapmak zaruridir.

E. ERGİN (Mardin) — Arkadaşlarım, atıf yapmak mahzurludur, atıf yapmak zaruri değildir. Kanunlardan kanunlara atıf yaparken aralarındaki bağılılığı da nazarı dikkate almak lâzımdır. Kanun tekniği bunu emreder.

Şimdi bir kanun lâğvedilmiş, bu lâğvedilmiş olan kanuna atıf yaparaktan yeni kanun çıkarmak doğru değildir. Zannedirim bunu telif edecek bir ifade ile düzeltilmek lâzımgelir.

BÜTÇE KOMİSYONU ADINA F. KURDOĞLU (Manisa) — Efendim, Ulaştırma Bakanlığı teşkil edilirken bu Bakanlığa verilecek vazifeleri ayrı ayrı gösterir bir kanun yapılmıştır. Uygulanması Nafia, İktisat ve Ticaret Vekâletlerine mevdu bazı kanun ve nizamnameler hükümlerinin devri cihetine gidilmiş, Su

Mahsulleri Müdürlüğü de bu suretle Ulaştırma Bakanlığına intikal eden hizmetlerden biri olmuştur. Arkadaşımızın mevzuubahis ettiği kanun, yeni kanun tekemmül etmemiş olduğundan henüz ilga edilmiş değildir. İlgâ hükmü Ulaştırma Bakanlığının yeni Teşkilât Kanununun bir maddesindedir. İlgâ tarihi meriyet maddesinde görüldüğü veçhile ayrıca tesbit edilmiştir. Arkadaşımızın taknin bakımından ileri sürdüğü mülâhaza vârit olabilseydi, memnuniyetle kabul edecektik. Arkadaşlarımızın noktai nazarı bu kanun 10 Temmuzda meriyete gireceğine ve mevzuubahis kanun halen meriyette bulunduğuna göre bu mahzurun vârit olmadığı merkezindedir.

E. ERGİN (Mardin) — Tekrar huzurunuzda çıkıyorum, fakat kendimi haklı görüyorum. (İşitmiyoruz sesleri). Eğer Ulaştırma Bakanlığının Teşkilât Kanunu, bu kanuna takaddüm ederek çıkmamış olsaydı...

F. KURDOĞLU (Manisa) — Çıkmadı.

E. ERGİN (Devamla) — Bu suretle yazmakta belki zaruret vardı, belki göz kapamak zarureti vardı, olabilirdi. Fakat bu kanun çıkmıştır.

Kanun yürürlüğe girmemiştir, hattâ kanun olmamıştır; yolundaki fikre hiç te iştirak etmem. Arkadaşlar; Kamutay, el kaldırdığı dakikada tasarı, artık kanun olmak kıymetini kazanmıştır.

ULAŞTIRMA BAKANI GL. A. F. CEBESOY (Konya) — 10 Temmuzdan itibaren yürürlüğe girecek.

E. ERGİN (Devamla) — Şimdi bu şekilde kanun olmuş bir metnin arkasından hemen böyle bir kanun çıkaracak olursak arayerde telif zâfı olacağı muhakkaktır. Vaziyet pek açıktır. Onun için Komisyondan rica ederim. Teklif edici bir şekil hazırlasın ve bize takdim etsin. (Oya sesleri).

F. KURDOĞLU (Manisa) — Arkadaşlar, mükerreren vaktinizi aldığımız için hakikaten müteessiriz.

Bu husustaki ihtisasa emin olduğumuz arkadaşımızın ileri sürdüğü mütalâalarda herhangi bir derecede isabet görmüş olsaydık memnuniyetle Komisyona geri alır yahut arkadaşımızın teklifine iltihak ederdik.

Bendeniz de şahsen daima haklı bir teklifi derhal kabul etmek ve hiçbir zaman kendi fi-

kirleri için hodbin olmamak âdetinde bulunan bir arkadaşımız.

Fakat bir noktada zühul buyuruyorlar. Ulaştırma Bakanlığının yeni Teşkilât Kanunu, henüz kanun olarak tekemmül etmiş değildir. Meriyet tarihi de tehirlidir. Yani 10 Temmuz olarak, sırf Maaşlar ve Teadül Kanununun icapları olarak tesbit edilmiştir.

Sonra arkadaşımızın gerek kanun sakki, gerek tedvin sanatı bakımından ileri sürdükleri mütalâalarda isabet yok gibi geliyor. Onun için, Komisyonun noktai nazarı olarak arz ediyorum, Komisyon kendilerinin noktai nazarlarına iştîrak etmemektedir. Takdir sizindir, nasıl tensip buyurursanız.

BAŞKAN — Başka mütalâa yoktur. Maddeyi aynen oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin Ulaştırma Bakanlığı kısmındaki Sumahsulleri ve Avcılığı Müdürlüğü kadrosu aynı cetvelin Ekonomi Bakanlığı kısmına aktarılmıştır.

BAŞKAN — Söz var mı? Maddeyi cetvelle beraber oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunla aktarılan kadroların karşılıklarını, 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Ekonomi Bakanlığı kısmındaki ilgili bölümlere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Söz var mı? Maddeyi cetvelle beraber oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 10. VII. 1945 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye, Ekonomi ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın tümünü yüksek oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) liralık ödenek verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/452) [1]

BAŞKAN — Tasarımın tümü hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini yüksek oyunuza sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) lira ek ödenek verilmesi hakkında kanun

MADDE 1. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 17 nci (Yapı ve kurma işleri) bölümünün birinci (Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü) maddesine (400 000) lira ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul olunmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul olunmuştur.

Tasarımın tümünü açık oyunuza sunuyorum.

4. — İş kazaları ile meslekî hastalıklar ve analık sigortaları hakkında kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/316) [2]

BAŞKAN — Tasarımın ikinci görüşmesine başlıyoruz.

İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortaları kanunu

Ana hükümler

MADDE 1. — İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık hallerinde bu kanunda yazılı

[1] 146 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

[2] Tasarımın birinci görüşülmesi 73, 74, 75, 76, 77 nci Birleşim tutanağındadır.

yardım ve ödeneklerden faydalanmak, 3008 sayılı İş Kanununun uygulandığı işyerlerinde çalışanlardan o kanuna göre sigortalı sayılanların hakkıdır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — I - İş kazası, sigortalının aşağıdaki hal ve durumlarından birinde vukubulan ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedence veya ruha arızaya uğratan olaydır :

- a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada ;
- b) işveren veya vekili tarafından yürütülen iş dolayısıyla ;
- c) Sigortalının işyerinde can kurtarmak için veya işverenin, yahut işyerinin veya yürütülen işin çıkarma ve faydasına çalıştığı sırada ;
- d) 3008 sayılı İş Kanununun 40 nci maddesine göre günlük iş süresi içinde sayılması gereken zamanlarda.

II - Meslek hastalıkları :

Sigortalının çalıştırıldığı işin mahiyetine göre tekrarlanan bir sebep veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya daimî hastalık veya sakatlık halleridir.

İş Kanununun 55 ve 58 nci maddeleri gereğince tesbit edilmiş olan hastalıklar listesi dışında herhangi hastalığın meslek hastalığı sayılıp sayılmaması üzerinde çıkabilecek uyuşmazlıklar Yüksek Sağlık Şurasınca kesin karara bağlanır.

III - Analık :

Sigortalı kadının veya sigortalı kişinin karısının gebelik veya doğurma halidir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi yüksek oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Sigorta hakları ilgilinin aşağıda sayılı hal ve iş durumlarından birisinde bulunduğuna göre değişir :

I - Kaza veya meslek hastalığı sonunda :

- a) Geçici işgöremezlik ;
- b) Daimî kısmi işgöremezlik ;
- c) Daimî tam işgöremezlik ;
- d) Ölüm.

II - Analık durumunda :

- a) Sigortalının ana olması ;
- b) Sigortalının karısının ana olması.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Sigortalıya sağlanan menfaatler :

- A) Sağlık yardımları ;
- B) Geçici işgöremezlikte verilecek gündelik ödenekler ;
- C) Daimî işgöremezlik hallerinde verilecek ödenekler ;
- D) Ortopedi tedavisi ve protez araç ve gereçlerinin sağlanmaması, takılması ve yenilenmesi ;
- E) Yukarıki (A) ve (P) fıkralarında yazılı yardımlar için sigortalının başka yere gönderilmesi gerekirse gidip gelme parası ;
- F) Cezaze için harcayacak paralar karşılığı ;
- G) Sigortalının hak sahibi kimselerine bağlanacak ödenekleri ;
- H) Analık halinde sigortalı kadına ve karısının analığı halinde sigortalı olan aile sahibine verilecek ödenekler.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi yüksek oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanuna konu olan sigortalının gerektirdiği yardım ve ödeneklerle her türlü idare giderlerini karşılamak üzere İşçi Sigortaları İdaresince bu kanun hükümlerine göre primler alınır ve almır. Bu primleri vermekle yalnız işveren ödevlidir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunun uygulanmasında esas tutulan günlük kazanç :

- A) Sigortalı gündelikle çalışıyorsa iş başına göre kararlaştırılmış olan gündeliği ;
- B) Haftalık veya aylık çalışıyorsa aldığı miktarda 6 veya 26 ya bölünmesinden çıkan miktar ;
- C) Saatine veya parça başına yahut iş miktarına göre para alıyorsa kazadan veya meslek hastalığının başlanmasından bir ay ve doğumdan üç ay önceki aylık kazancının 26 ya bölünmesinden çıkan miktardır.

C fıkrasındaki şekillerden birine göre para alan sigortalı, kazaya uğradığı iş yerinde henüz bir ay çalışmamış veya elinde olmayan bir sebeple hesaba esas tutulan aylık iş dönemini doldurmamış ise aynı ve benzeri iş yerinde aynı

smıftan bir işçinin yukarıki şekilde bulunacak günlük kazancı esas olarak alınır.

Yıllık kazanç, yukarıki fkralarda nasıl hesaplanacağı belirtilen günlük kazancın 300 katıdır.

İşçilere verilen yemek veya başka suretlerle sağlanan aynı yardımlar tutarları prim ve ödeneklerde esas tutulan ücret ve kazançların hesabına katılmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi yüksek oyumuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Ödenekleri hesabına esas tutulan günlük kazançların en çok ve enaz hadleri Bakanlar Kurulu kararı ile belli edilir.

Enaz gündelik kazançtan daha aşağı miktarda günlük kazancı olanlarla ücretsiz çalışanların ödenekleri enaz had üzerinden hesaplanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölüm

Yardım ve ödenekler

I - Sağlık yardımı

MADDE 8. — Sağlık yardımı, sigortalının hal ve durumuna göre yetkili bir hekime baktırılması, ilâç ve iyileştirme araçlarının sağlanması ve gerekiyorsa bir sağlık yurdunda yatırılması ve baktırılması demektir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Sağlık yardımı iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalının iyileşmesine kadar sürer. İvedilikten sonra bakımla iş görebilirliğinin artabileceği hekimi tarafından ileri sürülen sigortalı için sağlık yardımı uzatılır.

Bu yardımlar kazanın olduğu veya hastalığın anlaşıldığı günden başlayarak elli iki haftayı geçemez. Bu süre ancak yetkili bir sağlık kurulunun raporu üzerine on iki hafta daha uzatılabilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — İşveren, kazaya uğrayan sigortalıya Sigorta idaresi tarafından işe elkonulmaya kadar sağlık durumunun gerektirdiği ilk

yardımları yapmak ve esas bakımını sağlamakla ödevlidir.

Bu ödevin yerine getirilmesindeki savsama ve gecikmeden dolayı işveren veya vekili gerek Sigorta İdaresinin ve gerek ilgililerin uğrıyacıkları zararlardan sorumludur.

İşçi Sigortaları İdaresi, belgelere dayanan bütün bakım harcamalarını işverene veya vekiline öder.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — İşçi Sigortaları İdaresi sigortalıya iyileşmesine yarayacak yahut işgöremezliğini az çok gidermesi için gerekli görülecek ortopedi tedavisini ve protez gereçlerini sağlamak ve tesbit edilen süre ve şartlar içinde yenilemekle ödevlidir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Gebelikte, doğumda ve doğumdan sonra gereken sağlık yardımlarını İşçi sigortaları İdaresi doğrudan doğruya yapabileceği gibi isterse Çalışma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca birlikte hazırlanıp ilân edilecek tarifeye göre sigortalının belgelere dayanan bu yoldaki harcamalarını ödemekle yetinebilir. Bu tarife gerekli görüldüğü takdirde değiştirilebilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

II - Ödenekler

MADDE 13. — Geçici işgöremezliğe uğrıyan sigortalıya kazanın veya hastalığın dördüncü gününden başlayarak hergün için günlük kazancının yarısı ödenir.

İşgöremezlik onbeş günü aşarsa ilk üç günlük yarımşar gündeliği de verilir. Üç günü geçmiş iş göremezlik için işçi sigortaları idaresince ödenek verilmez.

Çalışmasının sağlık durumunu sarsacağı hekim raporiyle anlaşılan iyileşmiş veya çalışabilir görülen sigortalı aynı haklardan faydalanır.

Yatırma ve yedirmesi sağlanarak hastanede baktırılan sigortalıya gündelik kazancının yüzde yirmibeşi verilir.

Sigortalının geçimleri kendisince sağlanan veya sağlanması hükme bağlanmış bulunan karı veya koca veya çocukları veya usulü yahut kar-

deşleri bulunuyorsa verilecek ödeneklere günlük kazancının yüzde yirmibeşi eklenir.

Günlük ödenekler hafta sonunda ödenir. Doğruca sigorta idaresinden alınmasında günlük bulunursa işveren veya vekili bu ödeneği idare hesabına verir.

İşçi sigortalı idaresi bu paraları her ay sonunda işverene veya vekiline öder.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Süresi dokuzuncu maddede gösterilen geçici işgöremezlik dönemi sonunda işgörebilirliğinin enaz yüzde on azalmış bulunduğu tesbit edilen sigortalı daimî işgöremezlik ödeneğine hak kazanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Daim işgöremezlik ödeneği sigortalının mesleğinde kazanma gücünün bütünü veya birazını kaybetmiş bulunmasına göre hesaplanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Daimî işgöremezlik ödeneğinin sigortalıya hayatı süresince gelir şeklinde yaşadıkça verilmesi esastır.

Ancak :

A) Gelirin ayda beş liradan az olması ;

B) İşgöremezlik derecesi yüzde yirmiden az olan sigortalının çalışma gücünü yeniden kazanabileceğinin umulması ;

C) İşgöremezliği yüzde elli geçmiyen sigortalının isteği üzerine, ödeneği iyi kullanacağına İşçi Sigortalı İdaresine güvenilmesi ; hallerinde bu gelirler sermayeye çevrilerek ödenir.

A ve C fıkralarında yazılı hallerde verilecek sermaye Çalışma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca birlikte tesbit olunacak usule göre hesaplanır.

B fıkrasında yazılı hallerde ödenecek sermaye, yıllık gelir tutarının üç katıdır.

S. K. YETKİN (Urfa) — Bu maddede «Yaşadıkça» kelimesi vardır. «Hayatı süresince» bunun yerine kaim olmuştur. «Yaşadıkça» kelimesinin buradan kalkması lâzımdır.

GEÇİCİ EN. SÖZCÜSÜ K. KAMU (Rize) — Komisyon kabul ediyor.

BAŞKAN — Komisyon kabul ettiğine göre maddede bu tashihi yapıyoruz. Maddeyi tashihle beraber kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Daimî ve tam işgöremezlikte sigortalıya yıllık kazancının yüzde altmışına eşit bir yıllık gelir bağlanır. Sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç bir durumda ise bu gelir yüzde elli artırılır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Daimî kısmi işgöremezlikte sigortalıya bağlanacak gelir, tam işgöremezlik ödeneği gibi hesaplanarak bunun işgöremezlik derecesini karşılayacak kadarı kendisine verilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Meslek hastalığı halinde yarım ve ödenekler, çalışmakta olduğu işyerinde meslek hastalığına tutulduğu hekim raporiyle tesbit edilen sigortalının yine hekim raporuna göre işgöremezlik halinin ilk başladığı veya çalışmasına izin verilmediği tarihten başlar.

Hastalık bu kanunun uygulandığı ve böyle bir hastalığa sebep olabilecek bir işten veya işyerinden ayrıldıktan sonra meydana çıkmışsa sigortalının bu kanundan faydalanabilmesi için eski işinden veya işyerinden ayrılmasıyla hastalığın meydana çıkması arasında bir yıldan fazla geçmemiş olması şarttır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 20. — İş kazasıyla meslek hastalığı sonucu olan ölümlerde :

A) Sigortalı erkeğin dul karısına yeniden evleninceye kadar ;

B) Sigortalı kadının kendi geçindirdiği tam işgöremez durumundaki kocasına herhangi bir şekilde yoksulluktan kurtuluncaya kadar yıllık kazancının yüzde otuzu derecesinde bir gelir bağlanır.

Bu gelire hak kazanmak için evlenmenin kazadan önce bağlanmış olması şarttır.

Ancak ölüm zamanında boşanma ve ayrılma sebebiyle sigortalının karı veya kocasına bir nafaka vermesi mahkemece kararlaştırılmış ise bu nafaka gelir olarak verilir. Şu kadar ki, gelir olarak verilecek nafakanın bir yıllık tutarı sigor-

talının yıllık kazancının yüzde otuzunu geçemez.

C) Sigortalının çocuklarından herbirine yıllık kazancının yüzde on beşi nispetinde yıllık gelir bağlanır. Bu gelir, çocuklara 16 yaşına, tahsilde iseler 18 yaşına kadar verilir.

Sigortalının ölümüyle hem anasız, hem baba-sız kalan veya sonradan bu duruma düşen çocuğa bağlanacak gelir nispeti yüzde 25 e çıkarılır.

Çalışmıyacak derecede sakat olan çocukların gelirleri yukarıda yazılı yaşlara vardıkdan sonra da kesilmez.

Sigortalının ölümünden sonra doğan çocuğa da bu gelir verilir.

D) Kazadan önce sigortalı tarafından evlât edinnilmiş veya tanınmış yahut nesebi düzeltilmiş veya sigortalının babalığı hüküm altına alınmış olan çocuklar da bu haklardan faydalanır.

Sigortalı ananın ölümünden doğan haklarda çocuğun babasının belli olması şart değildir.

E) Sigortalının cenazesini kaldırma karşılığı olarak hak sahibi olan kimselere toptan 30 lira verilir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Kaza ve meslek hastalığı sonucu ölümlerde kaza zamanında geçimleri sigortalı tarafından sağlanan veya sağlanması hükme bağlanmış bulunan sigortalının usulüne ömürleri boyunca, kardeşlerine on beş yaşını dolduruncaya kadar verilecek birer gelir bağlanır. Bu gelirlerin toplamı başka hak sahibi yoksa sigortalının yıllık kazancının yüzde otuzunu, varsa, karı veya koca ve çocuklara bağlanacak gelirler toplamıyla yüzde altmış arasındaki farkı geçemez.

Sigortalının çocuğu varsa usul ve kardeşlerden herbirinin geliri çocuğa bağlanacak gelirden fazla olamaz.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Hak sahibi olan kimselere bağlanacak gelirlerin toplamı sigortalının yıllık kazancının yüzde altmışını geçemez. Bu haddin aşılmaması için gerekirse hak sahibi olan kimselerin gelirlerinden aralarındaki nispet gözetilerek indirmeler yapılır.

Hak sahibi olan kimselerden birinin gelir hakkı düşerse öbürlerinin gelirleri bu hesaba göre arttırılır.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar...

Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Aynı derece ve nispette gelir hakkı olanlar birden fazla iseler alacakları gelir, eşit paylara bölünerek verilir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Sigortalının dul kalan karısı tekrar evlendiğinde yıllık ödeneğinin üç katı bir defada verilir ve böylece düşen haktan dolayı öbür hak sahibi olan kimselerin gelirinde yapılacak arttırmalar bu ödemeden üç yıl sonra başlar.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Ölen sigortalının hak sahibi olan kimselerine bağlanacak gelir, ayda beş liradan az olursa 16 ncı maddenin (A) fıkrasına göre sermayeye çevrilerek ödenir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Gelir bağlandıktan sonra sigortalı her zaman ve İşçi Sigorta İdaresi üç yıl içinde işgöremezlik derecesinde önemli bir artma veya azalma olduğunu ileri sürerek gelirden değişiklik yapılmasını isteyebilirler.

Dileğin doğruluğu, aralarında ilgili uzman da bulunan bir hekimler kurulunun raporuyla tesbit edilirse, gelir işgöremezlik derecesindeki değişmeye göre ve tesbit tarihinden başlamak üzere arttırılır, eksiltilir veya büsbütün kesilir.

Geliri sermayeye çevrilmiş sigortalılardan işgöremezliği azalanlar için bu değişme istenemez. Ancak işgöremezliği artanlar bu değişmeden faydalanırlar.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Sigortalılarla hak sahibi olan kimselere bağlanan gelirler üç ayda bir peşin verilir. Bağlama gününden ilk ay başına kadar işlemiş haklar birinci üç aylıkla birlikte ödenir.

Peşin verilen gelirler ölüm halinde geri alınmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Gelir almakta olan sigortalının tekrar bir iş kazası geçirmesi halinde uğradığı ârızaların bütünü gözönüne alınarak kendi-

sine en son bağlanan gelirin hesabına esas tutulan kazancı üzerinden yeniden gelir bağlanır.

Eğer sigortalının son uğradığı kaza sırasındaki kazancı gelirin hesabına esas tutulandan yüksek ise bu kazanç üzerinden geliri hesaplanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Sigortalı kadının analığı halinde:

A) Doğumdan önce ve sonra, sağlık durumuna göre üçer haftadan altışar haftaya kadar ve bu süreler içinde çalışmamak ve gündelik almamak şartıyla;

B) Türk Ceza Kanununa göre suç sayılmayan çocuk düşürme sonucu işgöremezliğin devamınca ve altı haftayı geçmemek üzere kendisine gündeliğinin yüzde yetmişine denk bir ödenek verilir.

Sigortalı kadın (B) fıkrası gereğince çocuk düşürme tarihinde (A) fıkrasında yazılı ödeneği almakta ise o vakte kadar verilmiş olan paralar geri alınmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Sigortalı kadın çocuğunu kendi emziriyorsa 29 ncu maddede yazılı günlük ödeneğinin kesilmesinden başlayarak altı hafta süresince bu ödeneğin yarısına eşit bir emzirme ödeneğine hak kazanır. Emzirme ödeneği için çalışmamak şartı aranmaz.

Sağlık durumunun çocuğunu emzirmeye müsait bulunmadığı hekim raporu ile sabit olan sigortalı kadın da bu haktan faydalanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 31. — Sigortalıya, sigortalı olmayan karısının analığı halinde, sigortalı bir kadına yapılacak doğum yardımlarının gerektirdiği harcamalar tutarının üçte ikisi para yardımı olarak verilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Analık yardım ve ödeneklerinden faydalanmak için:

A) Sigortalı kadının gebelik ödeneğine hak kazanıldığı tarihten önceki altı ay içinde, İş Kanununun uygulandığı bir veya birkaç işyerinde en az üç ay, ve karısı için ödenek alan sigortalı-

nın ise aralıksız altı aydanberi çalışmış bulunması ve bunun çalıştığı işyerlerince belgelenmesi;

B) Gebeliğin ve umulan doğum gününün hekim veya diplomalı ebe raporu ile doğumdan önce bildirilmiş olması;

C) Doğumun yine hekim veya diplomalı ebe raporu ile üç hafta içinde İşçi Sigortaları İdare-sine bildirilmesi şarttır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 33. — Sigortalı hakkını kaybedenler bu haklarının düşmesinden başlamak üzere dokuz ay içindeki doğum ve çocuk düşürme hallerinde 32 nci maddede yazılı ödevleri yerine getirmiş bulunmak şartıyla analık sigartası haklarından faydalanırlar.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

III - Kasıt ve kusur halleri

MADDE 34. — Kazanın oluşunda sigortalının kasıt bulunduğu meydana çıkarsa kendisinin veya hak sahibi olan kimselerin bütün sigorta hakları düşer. Ancak bu kasıt anlaşılınca kadar sağlık yardımları devam eder.

BAŞKAN — Bu madde hakkında bir değiştirge vardır, okunacaktır.

Değiştirge

Madde 34. — (Kazanın oluşunda sigortalının kasıtı mahkeme kararıyla belli olursa o işçinin sigorta hakları düşer. Ancak bu kasıtın bulunduğu mahkemece verilmiş olan kararın katılaşmasına kadar sağlık yardımları devam eder.

İş kazasının oluşunda kasıt bu suretle belli olan işçi o kaza yüzünden âni olarak veya sonradan ölürse cenazesini kaldırmak için (20) nci madde gereğince haleflerine otuz lira verilir ve hak sahiplerinin sigorta hakları da devam eder.)

İstanbul Milletvekili
Vehbi Sarıdal

V. SARIDAL (İstanbul) — Arkadaşlar, bu 34 ncu maddede üç değişiklik rica ediyorum.

Birincisi, Komisyondan geçen tasarıdaki maddede «kasıt meydana çıkarsa» deniliyor kasıtın meydana çıkması gayet güç bir meseledir.

Bir hadisede kasıt var mı, yok mu, ve ne zaman, kasıt var denilebilecektir? Bu idari bir iş oluştuktan ziyade kazai ve adli bir iştir. Bi-

haenaleyh (kasıt olduğu mahkeme kararıyla meydana çıkarsa) diyecek olursak her türlü yanlış anlaşmaların ve kast var mı, yok mu gibi sigorta idaresiyle, sigortalılar arasında veya halefleri arasındaki ihtilâfın önüne geçilmiş olur. Gerçi denilebilir ki; meydana çıkması haddizatında, zâten mahkeme kararıyla olacaktır. Fakat bunun tasrihinde fayda vardır, arzettiğim birinci değişiklik budur.

İkinci değişiklik; tasarının tümü hakkında ki, şifahi mâruzatında söylediğim gibi kasıt ile yapılan bir fiil türlü türlü şekilde olabilir. Bir adam düşünür, tasarlar, şu işi yapayım diye günlerce hesaplar, şu adamı ızrar edeyim der ve günlerce süren tasmin ve tasavvurdan sonra kazayı intaç eden fiili, kasten meydana getirir. Böyle olabileceği gibi, işverenin meselâ kendisini takdir etmesi yüzünden âni bir hassasiyet ve heyecanla işyerine gider ve orada kazayı intaç edecek olan fiili yapabilir. Bu takdirde, işçi ölmüş olursa o işçinin cenazesini meydana bırakmamalıdır. Nasıl ki, kaza yüzünden ölen işçilerin cenazelerini kaldırmak için 20 nci madde gereğince, 30 lira veriyorsak, böyle bir kazada da ölen işçinin cenazesini ortada bırakmamalı.

Denilebilir ki 30 lirayı sigorta idaresi vereceğine, belediye versin. Belki böyle bir iddia ileriye sürülebilir. Fakat sigorta idaresi işçileri ve ailelerini tatmin ve telif etmekle mükellef bir kurum olduğuna göre benim kanaatıma göre bu paranın kasıt yaparak ölen işçinin cenazesini kaldırmak için sigorta idaresince verilmesi daha yerinde olur. İkinci değişiklik budur.

Üçüncü değişiklik te şudur : Gerek evvelce düşünmüş olsun, gerek âni bir hassasiyet ve heyecanla yapmış olsun kasıt var denen bir hareket yüzünden vukuagelen kazada ölen işçinin haleflerinin sigorta haklarından mahrum edilmesi hiç doğru değildir. Onlar o kazanın ikar hususunda hiç düşünmemişler, hatırlarından bile geçirmemişlerdir. Sizin ananız veya babanız bu kazayı kasten yaptı, siz de sigorta haklarından mahrumsunuz demek sosyal yardım prensipine istinat eden sigorta müessesesinin kurulmasındaki amaca katiyen uymaz. Bu itibarla halefleri de sigorta haklarından istifade ettiremez. Buna misal de vardır. Bir Devlet memuru en ağır bir suçla suçlandırılabilir ve ölüm cezasına çarptırılabilir ve bu ceza da yerine getirilirse,

onun dul karısı ve yetimleri dul ve yetim maaşı almak haklarından mahrum olmazlar. Aynı esası burada tatbik etmek gayet doğru olur. Çünkü bizim kurduğumuz sigorta içtimai bir sigortadır. Bu sigorta tazminat vermek maksadına müstenit olmaktan ziyade içtimai bir yardımı temin etmek esasına müstenittir. Metin okunmuştur. Yüksek tasvibinize arz ediyorum.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI S. YARGI (Kocaeli) — Efendim, Vehbi Sarıdal arkadaşımız verdiği değiştirege ile, üç noktanın değiştirilmesini istiyorlar :

Birincisi; maddede yazılı kasıt meselesinin mahkeme kararıyla sübut bulması her türlü tereddüdü izale eder, bu yazılısın dediler. Takdir buyurulur ki, kasıt esas itibariyle suçtur. Suçun sübutu da adalet mercileri tarafından yapılan işlemler neticesi meydana çıkacak bir hal bulunduğuna göre, kastın idari bir makamca söylenmesi veya ağızdan ağıza deveran etmesi keyfiyeti, hiçbir vakit ne hukuki netayice ve ne de başka türlü yapılabilecek muamelelere tesir edebilecek mahiyette değildir. Binaenaleyh yazılmamasında hiçbir mahzur yoktur.

İkincisi; kasıt neticesi vukuagelen hâdisede kasıt yapanların evlâdına ve karısına ödenek verilmesi lâzımgeldiğini söylüyorlar. Bir defa, bu sigortanın mahiyetini gözönüne alalım. Buna başka yerlerden misal getirerek bunu da ona benzetir şekilde bir hüküm koymak muvafık değildir. Kaldı ki, kasıt meselesinin ailesine karşı da mahrumiyet vereceği hakkında maddeye hüküm konulması tabiidir. çünkü bu kasıtlı düşününlerin, bunu icra etmemelerine karşı cesaretlerini kırıcı gayet güzel bir müeyyide teşkil eder.

Adliyeciler arkadaşlarımız pekâlâ bilirler ki, hâkim bir mahkemeye sevkolunan bir suç sanığına karşı, kimliği tesbit edilirken onun evli olup olmadığını, çocuğu olup olmadığını sorar. Bunun sebebi, aile rabtasını anlaması, o yargıyı vereceği hükmün takdirinde müessir olmasıdır. Şimdi bir adam ki kasden fenalık yapmak istiyor. Bu fenalıktan kendisine de zarar geleceği gibi evlâdü iyaline de zarar geleceğini bilirse bu vaziyet onun o fiili yapmak cesaretini kırar. Bu kabil mânevi ve psikolojik bir tesiri de, bulunan ve bilhassa bu sigortanın nevine göre, böyle bir kasdın evlâd ve iyaline de mahrumiyet tevilit etmesine dair olan maddedeki hükmü, Ko-

misyonumuz meseleyi de hayli görüşmüş ve çok yerinde görmüştür.

Ölenler için cenaze masrafı olarak 30 lira verilmesi meselesine gelince; bir kast zımında yapılan bir fenalık yüzünden kendisi de kurbanlar meyanında bulunur. Artık, onun cezasını başka şekilde düşünmekte bir mâna yoktur. Herhalde o ölü ortada bırakılmaz. Bir suretle götürülüp defnedilir. Binaenaleyh, Komisyonumuz bu değişikliği, nazara almağa değer mahiyette görmemiştir.

V. SARIDAL (İstanbul) — Bir sual. Kasıt meydana çıkarsa. Meydana çıkınca kadar sağlık yardımları devam eder. Bu meydana çıkma, hükmün katiyet kesbetmesiyle mi yoksa bir kararlar mıdır?

GEÇİCİ Ko. BAŞKANI S. YARGI (Kocaeli) — Pek güzel takdir buyrulur ki, ceza kararları kesinleşmedikçe bir hüküm ifade etmez. Bu gayet tabiidir.

V. SARIDAL (İstanbul) — Zapta geçtiği için kanaat ediyorum.

(Vehbi Sarıdal'ın 34 ncu madde hakkındaki değişikirgesi tekrar okundu):

BAŞKAN — Değiştirgeyi nazarı itibare alanlar ... Almiyanlar ... Nazarı itibare alınmıştır.

Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Madde Kabul edilmiştir.

MADDE 35. — Sigortalının bağışlanmaz bir kusuru yüzünden olan kazalarda dördüncü maddenin (B), (C) fıkralarında yazılı para yardımları bu kusurun derecesine göre eksiltilebilir.

Tehlikeli olduğu bilinen veya herhangi bir emre veyahut açıkça izne dayanmadığı gibi hiçbir gereği veya faydası da bulunmayan bir işi elinde olarak sigortalının yapması veya yapılması gerekli bir hareketi savsaması, kusurun bağışlanmazlığına esas tutulur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler Kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Sigortalının hekim tarafından alınması istenen tedbirleri tutmaması halinde sigorta haklarının birazı veya tamamı düşürülür.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler Kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Kaza, işveren veya vekilinin

kasti veya suç sayılır hareketi yahut sigortalının işyerine ait işler dışında çalıştırılması yüzünden olmuş ise İşçi Sigorta İdaresinin bu kanun gereğince sigortalıya veya hak sahibi olan kimselere yardım ve ödeneklerinden dolayı yaptığı her türlü giderleri ödemek işverene veya vekiline düşer.

Bu türlü kazalarda sigortalı veya hak sahibi olan kimseleri bu kanunla sağlanan hakların dışında genel hükümlere göre haklı olabilecekleri her türlü zararlarını işveren veya vekilinden arayabilirler.

Haksız eylemi ile kazaya sebep olan üçüncü kişiler de işveren veya vekili gibi sorumludur .

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler Kabul edilmiştir.

İkinci bölüm

Primler

I - Prim tarifeleri

MADDE 38. — İşçi Sigortaları İdaresinin beşinci madde gereğince işverenlerden alacağı primler, çalıştırdıkları sigortalara verdikleri ücretlerinin yıllık tutarına ve her işyerinin kaza ve hastalık bakımından gösterdiği tehlike derecesine göre değişir. Analık primlerinin hesabında böyle bir fark aranmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler Kabul edilmiştir.

MADDE 39. — Prime bağlanacak işyerleri çalışma konularının kaza veya hastalık tehlikelerinin ağırlığı bakımından sınıflara ve bu sınıflar da her işyerinin özel şartlarına ve tehlikeyi önlemek için almış olduğu tedbirlere göre derecelere ayrılır.

Her bir işyerinin hangi tehlike sınıf ve derecesine gireceği İşçi Sigortaları İdaresince tesbit edilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 40. — İşçi Sigortaları İdaresi edindiği tecrübelerine dayanarak kendiliğinden veya işverenin istemi üzerine işyerinin yukarıki maddede yazılı tehlike sınıf veya derecesini değiştirebilir.

Şigorta idaresi tarafından yapılacak değişikliklere ait kararın hesap yılından enaz bir ay evvel iş verene bildirilmesi ve iş veren tarafından değişiklik isteğinin hesap yılından enaz iki ay evvel sigorta idaresine verilmesi şarttır.

Bu suretle karara bağlanacak değişiklikler, geçen fıkrada yazılı kararı veya isteği takip eden hesap yılı başından yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oya iştirak etmeyen varsa lütfen oylarını versinler.

Oylamaya son verilmiştir.

MADDE 41. — İş Kanununun 55 nci maddesinde yazılı genel ve özel tüzüklerin iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önleyecek tedbirler hakkındaki hükümlerini uygun bulunmadığı tesbit edilen işyerleri İşçi Sigortaları İdaresince daha yüksek primli derecelere konabilir.

İşveren veya vekili işyerinde tehlike sınıf ve derecesine dokunabilecek her türlü değişiklikleri bir ay içinde işçi Sigortaları İdaresine yazı ile bildirmek ödevindedir.

Bu bildirme üzerine İşçi Sigortaları İdaresi yaptıracağı incelemeler sonunda işyerinin tehlike sınıf ve derecesini değiştirebilir.

Hangi olayların, tehlike sınıf ve derecesine dokunabilecek değişiklik olacağı, Çalışma Bakanlığı tarafından tarifedeki esaslar dairesinde belli edilmesi ve iş verenlere daha evvel yazı ile bildirilmiş olması lâzımdır.

Bu maddeye göre yapılacak sınıf ve derece değişimleri 40 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmüne bağlı değildir. Değişme kararının yürürlüğe girme tarihini tesbit etmeğe İşçi Sigortaları İdaresi yetkilidir.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 42. — Her iş yerinin yukarıki maddeler gereğince kararlaştırılan tehlike sınıf ve derecesi ilgili iş veren veya vekiline İşçi Sigortaları İdaresince yazı ile bildirilir.

İş veren veya vekili bu yazıyı aldıktan sonra bir ay içinde bu karara karşı Çalışma Bakanlığına itirazda bulunabilir. Bakanlık bu itirazları inceleyerek üç ay içinde vereceği kesin karar ilgilie bildirir.

İtiraz primlerin ödenmesini geçiktiremez.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Tehlike sınıf ve derecelerinden herbiri için İşçi Sigortaları İdaresince hazırlanacak prim tarifesi hakkında ilgili bakanlıkların düşünceleri sorulur. Gerek bu tarifeler, gerekse analık prim tarifesi Çalışma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun onama kararı ile yürürlüğe girer.

Prim hadleri, hesap yılı içinde her sınıf ve derecede olabilecek kaza ve meslek hastalıklarından dolayı bağlanacak gelirler için gereken tesis sermayeleri toplamı ile İşçi Sigortaları İdaresine bu kanuna göre yüklenen başka ödevler ve idarenin hertürlü giderleri gözönünde tutularak hesaplanır.

Prim tarifeleri her beş yılda bir gerekli görürse daha önce değiştirilebilir.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

II - Primlerin tesbiti ve ödenmesi

MADDE 44. — İşçi Sigortaları İdaresi her hesap yılı için yukarıki maddelere göre her işyerinden alacak geçici primi tesbit edip iş verene veya vekiline yazı ile bildirir. Geçici primlerin hesaplanmasına her işyerinin son hesap yılı içinde ödediği ücretler tutarı ile bulunduğu tehlike sınıf ve derecesi için kabul edilmiş prim tarifesi esas tutulur.

Hesap yılı içinde yeni açılan işyerlerine yıl sonuna kadar olan süre için tesbit edilecek geçici primlerde İş Kanunu gereğince iş verenin ilgili makamlara bildirdiği işçi sayısı ile o yerin işçi gündelikleri gözönünde tutulur.

Geçici primlere ilgililer tarafından itiraz olunamaz.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 45. — İşyerinin tehlike sınıf ve derecesinde 41 nci madde gereğince bir değişiklik yapılırsa veya geçici prime esas tutulan günlük kazançlarda % 20 yi geçen bir yükselme olursa geçici ek primler salınır.

BAŞKAN — Değiştirige yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

hüza sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 46. — İş veren veya vekili, sigorta idaresinin tesbit edilen prim haddine dair yazısını aldığı günden bir ay içinde geçici primleri ödemek zorundadır.

İşçi Sigortaları İdaresi yıllık geçici primlerin faiziyle birlikte altı veya üç aylık taksitlerle ödemesine izin verebilir. İdare, bu yoldaki iznini her vakit geri alabilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 47. — İşverenden alınacak kesin primlerin tutarı hesap yılı sonunda o dönemde ödenmiş olan ücretler toplamına göre tesbit olunur. Bu toplam, işveren veya vekili tarafından verilecek aylık bordro ve bildirilerden çıkarılır.

İşveren 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanunu gereğince işçi ve hizmetliler için Maliye makamlarına vereceği aylık kazanç bordrolarının bir eşini ve bu çeşit ödevlerden değilse her ay içinde verdiği ücretler toplamını gösterir bir yazılı bildiriği ertesi ay başında ve en geç ayın yirmi birine kadar İşçi Sigortaları İdaresine vermek zorundadır.

Bordro ve bildiriler vaktinde verilmezse veya belge sayılmağa elverişli görülmezse İşçi Sigortaları İdaresi günlük kazançları toplamını uygun göreceği yol ve usullere göre ölçümler.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 48. — Kesin prim tutarı, ödenmiş bulunan geçici prim toplamından az olursa, fazlası iş veren veya vekiline geri verilir, çok olursa eksigi iş veren veya vekiline ödetilir.

Kesin primler geçici primler gibi ödenir. Ancak bunlar taksite bağlanamaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 49. — Devlet, il ve belediyelerle ilgili yapı işlerinde geçici prim tesbit edilmez ve sigorta primleri her ay sonunda verilmiş bulunan ücretler üzerinden kesin prim şeklinde aydan aya tesbit edilir ve alınır.

Bu gibi yapı işlerini üzerine alanların inanca akçaları İşçi Sigortaları İdaresine borçları kalmadığı anlaşılmadıkça kendilerine geri verilmez. Ödenmemiş sigorta primleri bu akçalardan kesilerek ödetilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 50. — Analık sigortasının aylık primleri, tarifesine göre ve sigortalarm işlemiş kazançları üzerinden hesaplanarak ertesi ayın on beşine kadar işveren veya vekili tarafından İşçi Sigortaları İdaresine ödenir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 51. — Bu kanunun primle ilgili hükümleriyle işveren veya vekiline yüklenen ödevlerden herhangi biri yerine getirilmezse İşçi Sigortaları İdaresi primleri % 10 arttırarak ödeyebilirler.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 52. — İşyerinin ne şekilde olursa olsun elden ele geçmesi halinde yeni işveren durumundaki kimse eskisinin İşçi Sigortaları İdaresine karşı bütün alacak ve borçlarına arda olur.

Bu hükme aykırı sözleşmeler tanınmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

III - Karşılık ayırma

MADDE 53. — Her hesap yılı sonunda o yıl içinde alınan primlerden üç türlü karşılık ayrılır:

- Matematik karşılık;
- Askıda işler karşılığı;
- Olağanüstü karşılık.

Analık primlerinden (A) karşılığı ayrılmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 54. — Matematik karşılık: Bu kanun gereğince bağlanacak gelirlerin ödenmesini sağlamak üzere ve bunların kuruluş sermayelerine eşit olarak tesbit olunur.

Askıda işler karşılığı : Oldukları yıl içinde kesin karara bağlanmamış kaza, hastalık ve doğumlar içindir ve bunlardan doğabilecek sigorta haklarını karşılayabilecek yeterlikte olur.

Olağanüstü karşılık : Bir hesap yılı içinde elde edilen gelirin o yılın giderine yetmeyeşine karşındır. Her hesap yılı sonunda o yılın gelirinden sigorta giderleri ile matematik ve askıda karşılıkları indirildikten sonra kalanı olağanüstü karşılığa ayrılır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü bölüm Gerekli işlemler

I - Bildirme

MADDE 55. — Her sigortalı geçindirmekle ödevi bulunduğu karı veya kocası ve çocuklarıyla başka hak sahibi kimselerin adlarını, soyadlarını, doğum yıl ve yerlerini, adreslerini üç eşit yazı olarak doldurup imzalayacağı bildirimlerde göstermek ve durumlarında olacak her değişikliği haftasında haber vermek zorundadır.

İşveren her sigortalıdan işe başlaması veya bu kanunun yürürlüğe girmesi üzerine engeç on gün içinde alacağı bu bildirimlerden birisini işçi sigortalı idaresine, birisini o yerde İş Kanununu yürütmekle görevli makama gönderir, üçüncüsünü işyeri belgeleri arasında saklanır.

İmkânsızlık dolayısıyla bazı işyerlerinde bu hükmü uygulanmasını geçiktirmeğe Çalışma Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 56. — İşveren veya vekili, iş kazasını, kaza olur olmaz hemen İşçi Sigortalı İdaresine o yerin Cumhuriyet savcılığına yazı ile bildirmek zorundadır. Bu bildirme İşçi Sigortalı İdaresince hazırlanmış haberverme kâğıtları doldurulup verilmekle yapılır.

Haberverme kâğıdında aşağıdaki sorular açıkça cevaplanmış olmalıdır:

- A) İşyerinin ticaret adı;
- B) İşyerinin adresi;
- C) İşveren veya vekilinin adı, soyadı ve konut adresi;
- D) Kazaya uğrayanın adı, soyadı, doğum

yer ve yılı, işçilik numarası;

E) Kazanın nasıl ve neden olduğu;

F) Kazanın olduğu gün ve saat;

G) Tanık varsa adları, soyadları, adresleri;

H) Kazaya uğrayanın o işyerindeki günlük kazancı.

Sağlık ârızalarının ne olduğunu ve işgöremezliğin ne kadar sürebileceğini göstermek üzere işyerinin hekimi ve yoksa ilk bakımı yapan hekim tarafından iki eşyazı olarak verilecek raporlardan birisi bildiriğe bağlanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 57. — İşyerinin hekimi bir sigortalının meslek hastalığına tutulduğunu anlar veya tutulduğundan şüphelenirse bunu hemen sigortalıya ve ayrıca bir raporla işverene bildirmek zorundadır.

Raporda; sigortalıda görülen hastalık arazları, hastalığın ne olduğu, işgöremezlik derecesi veya çalışmadan alıkonması gerekip gerekmediği ve bu hallerin ne kadar sürüp ne gibi sonuçlara varabileceği gösterilmelidir.

İşyerinin hekimi yoksa sigortalı meslek hastalığına tutulduğunu kendisine bakan herhangi hekimden alacağı raporla işverene veya vekiline bildirir.

İşveren veya vekili hasta haberini hekim raporiyle birlikte yirmi dört saat içinde İşçi Sigortalı İdaresine bildirmek ödevindedir.

Durumu 19 neu maddenin ikinci fıkrasına uyan kimse alacağı hekim raporu ve gerekli belgelerle doğrudan doğruya İşçi Sigortalı İdaresine başvurur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Otuz ikinci maddenin (B) fıkrası gereğince doğumdan önce gebelik haberini vermeyenler gebelik ödeneği, (C) fıkrasında yazılı doğum haberini vaktinde bildirmeyenler doğum yardımı istemek hakkını kaybederler.

Bu haberverme kâğıtlarını ilkinde aynı maddenin (A) fıkrası ile istenilen çalışma belgeleri bağlanmış bulunmalıdır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi

oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 59. — 29 ncu maddenin (B) fıkrası hükmünden faydalanabilmesi için sigortalı kadının İşçi Sigortaları İdaresine gebeliğini önceden bildirmiş olması ve çocuk düşürdüğünü de bir hafta içinde hekim veya diplomalı ebe raporiyle haber vermesi şarttır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

II - Soruşturma

MADDE 60. — Haber verme kağıdına bağlı hekim raporuna göre sigortalının ölümüne veya üç günden fazla işgöremezliğine sebep olan kazalar için Adalet makamlarınca yerinde soruşturma yapılır.

Soruşturma, işveren veya vekili ile sigortalı veya hak sahibi kimselerin ve varsa kazada tanıkların anlatışlarını ve gerekiyorsa kazanın nasıl olduğu üzerinde bilirkişilerin incelemelerini kapsar ve :

A) Haberin gerçek olup olmadığını;

B) Kazanın işçi, işveren veya üçüncü kişilerin kasıt ve kusurundan ileri gelip gelmediğini;

C) Kazaya uğrayan sigortalının geçindirmekle ödevli olduğu karı veya kocası veya çocukları bulunup bulunmadığını;

D) Ölüm halinde hak sahibi kimselerin adları, soyadları, doğum yıl ve yerleri ve adreslerini tesbit eder. Soruşturma sonucu haberin alındığı tarihten en geç on beş gün içinde İşçi Sigortaları İdaresine bildirmelidir.

Adalet makamları kenlilerine haber verilmese dahi kazayı öğrenir öğrenmez soruşturmaya girişmek ve ayrıca işveren veya vekilinin kazayı vaktinde haber vermemeleri sebebini aydınlatmakla görevlidirler.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 61. — İşçi Sigortaları İdaresi soruşturma için yapılmış belgelere dayanan, harcamaları ilgili makama doğrudan doğruya sonradan ödenir.

İdare gerekli görürse soruşturmanın ivedilikle yapılmasına yardım edilebileceği gibi yeniden soruşturma yapılmasını da isteyebilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 62. — Bu soruşturmaların amacı ancak sigortalı ile hak sahibi kimselerin ve İşçi Sigortaları İdaresinin haklarını tesbit etmektir. İşte görülecek suç niteliği dolayısıyla yapılacak ceza kovuşturma ve soruşturmaları Ceza Yargılamaları Usulü Kanununa göre yürütülür.

Şu kadar ki, İşçi Sigortaları İdaresi ilgili Cumhuriyet savcılığından, bu yoldaki soruşturmaların sonucu hakkında bilgi alabilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 63. — Meslek hastalığı veya analık hakkındaki haber vermeler üzerine gerekli incelemeler doğrudan doğruya İşçi Sigortaları İdaresince yapılır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 64. — İşçi Sigortaları İdaresi, ayrıca yaptıracığı incelemeler üzerine :

A) Ârızanın nevine göre uzman bulunmaması;

B) Gerekli tetkik ve teşhis araçlarının olmaması;

C) Ârızanın sonucunu tayin için kazalının bir sağlık kurumunda müşahede altına alınması;

Gerekmek gibi sebeplerden biri dolayısıyla hekim raporunu yeter görmezse kazaya uğrıyanı veya hasta, yahut gebeyi o yerdeki resmî veya özel bir sağlık yurdunda ve böyle bir yurt yoksa kendi seçeceği yetkili hekim veya sağlık kurulunca yeniden muayene ettirebilir. Sigortalıya sağlanacak haklar için bu son muayene raporu esas tutulur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 65. — Sigortalının ölümü halinde İşçi Sigortaları İdaresinin veya hak sahibi kimselerden birinin istemesi üzerine otopsi yapılabilir. İlgili taraflardan herbiri seçeceği bir hekimi otopside bulundurmağa yetkilidir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi

oyunuza sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyen-
Kabul edilmiştir.

III - Karar ve itiraz

MADDE 66. — İşçi Sigortaları İdaresi so-
ruşturma ve incelemeler sonunda sigortalıya ve-
ya kanıtlı belgelere göre belli olan hak sahibi
kimselere yapılacak yardım ve bağlanacak öde-
nekleri en geç on gün içinde kararlaştırarak il-
gililere yazı ile bildirir.

İşçi Sigortaları İdaresi gerekli görürse sigor-
talıya veya hak sahibi kimselere ileride alacakla-
rından kesilmek üzere avans verebilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyen-
Kabul edilmiştir.

MADDE 67. — Hak sahipleri kararı bildi-
ren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir
ay içinde işyerinin bulunduğu veya kazanın ol-
duğu yer için yetkili mahkemeye başvurarak İşçi
Sigortaları İdaresinin kararına itirazda buluna-
bilirler. Bu itiraz kararın uygulanmasını ge-
ciktirmez

İtiraz, analık sigortası hakları için sulh
mahkemesine kaza ve meslek hastalıklarından do-
ğan haklar için asliye mahkemesine yapılır.

İtiraz üzerine açılacak dâvalar, Hukuk Yar-
gılama Usulü Kanununun çabuk yargılama hü-
kümlerine göre görülür.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 68. — İlgililer tarafından itiraz edil-
memesi veya itirazın reddi hakkındaki mahkeme
kararının kesinleşmesiyle İşçi Sigortaları İdare-
sinin kararı kesinleşmiş olur.

Bu kesinleşme 26 nci madde gereğince gelir-
de değişiklik yapılmasına engel olamaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Dördüncü bölüm

Son hükümler

MADDE 69. — Bu kanun gereğince bağla-
nacak gelir ve sağlanacak yardım paraları ha-
ciz veya başkasına devir ve temlik edilemez.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 70. — Bu kanunda yazılı sigorta
hakları için ileri sürülecek istemler hak doğuru-

cu olaylar üzerinden üç yıl geçtikten sonra din-
lenmez.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 71. — Bu kanun gereğince yapıla-
cak bildirme ve haber vermeler İş Kanununun
6 nci maddesine göre yapılır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 72. — Bir sigortalıda kaza, meslek
hastalığı ve analık hallerinden birkaçı birleşirse
hak sahibine yalnız bu kanun gereğince bağlana-
cak günlük ödeneklerin en yükseği verilir.

28 nci madde hükmü saklı bulunduğu gibi
kaza sonucu çocuk düşüren sigortalı kadına da
tam gündelik verilir.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 73. — Sonradan herhangi sebeple İş
Kanununun uygulanma alanı dışına çıkan bir iş-
yerinde, işlemeğe büsbütün son verilmedikçe si-
gorta hükümleri ertesi hesap yılı başına kadar
sürer.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 74. — Sigortalılar, üçüncü bir kişi-
nin aracılığıyla işe girmiş ve bununla sözleşme
yapmış olsalar bile bu kanunun işveren veya ve-
kiline yüklediği ödevlerden dolayı aracı olan
üçüncü kişi ile birlikte asıl işveren de sorumludur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 75. — Sigorta idarelerine makbul
bir sebeple ve haber vererek gidenler dışında
Türkiye'den ayrılanların sigorta hakları düşer.
Ancak bu kanun gereğince kendilerine gelir bağ-
lanmış bulunanlar bir yıl içinde Türkiye'ye dö-
nerlerse gelir alma hakkını yeniden kazanırlar.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 76. — İş kazası, meslek hastalığı
ve analık hallerinde Türk vatandaşlarına da ken-
di işçi ve hizmetlileri gibi haklar sağlayan ya-
baner Devletlerin uyuşukları bu kanundan fayda-
lanırlar.

İş Kanununun 102 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü saklıdır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 77. — Bu kanunda geçen hekim raporları ve bunlarla ilgili belgelerle eşyazıları damga ve her türlü resimden bağışktır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 78. — İşyerlerinde kaza, meslek hastalığı ve analık halleri için özel defterler tutulur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 79. — Bu kanun gereğince yapılacak sağlık denetlemelerinin nasıl olacağı ile kaza ve meslek hastalığı sonucu mâlûllüklerin meslekte kazanma gücünü ne nispette azaltacağı Çalışma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak tüzüklerle tesbit olunur.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 80. — İşçi Sigortaları İdaresi bu kanunda yazılı kazadan dolayı işgöremezlik, meslek hastalığı ve analık haklarından birini elde etmiş bulunanları gerekli gördükçe her zaman sağlık kontrolundan geçirebilir. Daimî işgöremezler hakkında bu kontrol üç yıl içindir.

Kabul edilir bir özürlü olmadığı halde bu kontrolden kaçanlar hakkında 36 nci madde hükmü uygulanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 81. — Bu kanunun uygulanacağı gerçek ve tüzel kişilere ait her türlü işlerde ve işyerlerinde, herhangi ad altında kurulmuş veya kurulacak olan borçverme, tekaüt ve yardım sandıkları, genel işçi sigortaları dışında, ayrıca işlemlerine ve ilgililere kuruluş amaçlarına göre menfaatları sağlamağa devam edebilirler.

Bu sandıklara paraca yardımda bulunmak veya bunların yüklerini paylaşmak bu kanun gereğince işverene düşen ödevlerin yerine getirilmemesi için sebep tutulmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 82. — Maden işçilerinin iş kazası

ve meslek hastalığı hallerinde gerek bakımları, gerekse kendilerine veya hak sahibi kimselere verilecek ödenekler hakkında 151 ve 4268 sayılı kanunların hükümleri yerine bu kanun uygulanır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 83. — Millî Savunma Bakanlığının 3575, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel İdaresinin 2454 ve 2904, Devlet Denizyolları İşletme Genel İdaresinin 3137 sayılı kanunları hükümlerinden faydalanan memur, hizmetli ve işçileri ile Bayındırlık Bakanlığının demiryol yapımı teşkilâtında çalışarak 3487 sayılı kanunun 12 nci maddesinden faydalanan aylıklı veya ücretli memurlar ve İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 2921 sayılı kanundan faydalanan kütüklü daimî memur ve hizmetlileri hakkında bu kanun hükümleri uygulanmaz.

Şu kadar ki, yukarıdaki fıkrada yazılı memur, hizmetli ve işçilere iş kazası, meslek hastalığı ve analık hallerinde yapılacak yardımlar bu kanunla çizilen haklar ve ödemelerden daha aşağı olamaz.

BAŞKAN — Bir değiştirge var.

Yüksek Başkanlığa

İş kazaları hakkındaki kanunun seksen üçüncü maddesinde değişiklik yapılmasını aşağıdaki sebeplere dayanarak teklif ederim:

1. — Millî Savunma Bakanlığının tekaüt sandığı hakkında bir kanunu yoktur.

Madde metninde yazılı olan 3575 numaralı kanun, askerî fabrikalar tekaüt ve muavenet sandığı hakkındadır.

Bu yanlışlığın düzeltilmesi lâzımdır.

2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî İdaresi memurları tekaüt sandığı hakkındaki 2454 numaralı kanuna, esaslı hükümler ekliyen bir kanun daha vardır. Numarası 4001 dir.

2904 numaralı kanunu, maddenin metninde yazıpta bu esaslı kanunu yazmamak, şüphesizdir ki uygulanma sırasında birtakım tereddütlere sebep olur.

Madde yazılışının açıklanması lâzımdır.

3. — Maddenin metninde (... analık halinde yapılacak yardımlar bu kanunla çizilen haklardan daha aşağı olamaz) deniliyor.

Bu tekaüt sandıkları kanunlarının hiçbirin-

de (analık) hâli için tanınmış bir hak yoktur.

Maddenin yazılışına göre analık hakkının dahi tanınması lâzımgelir.

Eğer böyle bir lüzum hâsıl değilse maddeden (analık) kelimesinin çıkarılması lâzımgelir.

Madde 83. — 3575 numaralı Askerî Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı ve 2921 numaralı İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tekaüt Sandığı ve 3137 numaralı Devlet Denizyolları ve Limanları Umum Müdürlüğü memurları Tekaüt Sandığı ve 2454, 2904, 4001 numaralı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî İdaresi memurları Tekaüt Sandığı hakkındaki kanunlar için Bayındırlık Bakanlığının demiryolu yapımı teşkilâtında çalışarak 3487 numaralı kanunun 12 nci madesinden faydalanan memur, hizmetli ve işçiler hakkındaki hükümler mahfuzdur.

Yukarıda yazılı kanunlara ilişkin olanlara iş kazalarıyla meslek hastalığı hallerinde yapılacak yardımlar bu kanunla çizilen ödemelerden daha aşağı olmaz.

Mardin Milletvekili
E. Ergin

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ K. KAMU (Rize) — Efendim, Edib Ergin arkadaşımızın değiştireceği üç noktayı ihtiva ediyor. Birisi; Millî Savunma Bakanlığının 3575 sayılı kanundan faydalanan memur, ücretli ve işçileri demişizdir; arkadaşımız diyorlar ki, Millî Savunma Bakanlığının böyle bir kanunu ve tekaüt sandığı yoktur. Biz de kanunun titrini koymuş değiliz. Yalnız Askerî Fabrikalarda çalışan zâbit, memur, müstahdem ve işçilerin hepsi bu Bakanlığa bağlı olduğu için onun memurları, müstahdemleri ve işçileri diye yani 3575 sayılı kanundan faydalanan işçi ve müstahdemler demişizdir. Bu itibarla arada bir fark yoktur. Yani kanunun titri mevzu bahis olsaydı arkadaşımıza tamamen iltihak ederdik.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel İdaresinin 2454, 2904 sayılı kanunlarından faydalananlar demişizdir. Bu esas kanunları zikretmişizdir.

Arkadaşımızın bahsettiği 4001 sayılı kanun bu kanun hükümlerinde bazı değişiklik yapmış bir kanundur. Bu kanun numarasının da buraya ilâvesini doğru buluyoruz. Binaenaleyh, 4001 sayılı kanun numarası da ilâve edilsin.

Son noktaya gelince; arkadaşımız diyorlar ki, yukarıda sayılı kanunlarda esasen analık yardımı yoktur. Binaenaleyh, bu fıkrada; «yukarıdaki fıkrada yazılı memur, hizmetli ve işçilere iş kazası, meslek hastalığı ve analık hallerinde yapılacak yardımlar bu kanunla çizilen haklar ve ödemelerden daha aşağı olamaz» fıkrasından analık kelimesinin çıkarılmasını istiyorlar. Buna maalesef muvafakat edemeyeceğiz. Çünkü biz bu müesseseleri, yani bu kanundan faydalananları kanun çerçevesi dışında bırakıyorsak ayrı kanunlarla aynı hakları veya benzer hakları aldıkları içindir. Koyduğumuz bu fıkra ile de kendilerine bu sahada bahsedilecek hak ve ödemelerin hiçbir vakit bizim bu kanunda derpiş edilenlerden aşağı olmaması için bir kayıt koyuyoruz. O kanunlarda analık ödeneğinin bulunup bulunmaması o kadar ehemmiyetli birşey değildir. Yoksa, ihtiva etmelidir. Onun için analık kelimesinin bu fıkradan çıkarılmasını doğru bulmuyoruz.

E. ERGİN (Mardin) — Sayın arkadaşların, bu seksen üçüncü maddenin tayyedilmesi teklifi kabul buyrulacak kanaatiyle, geçen oturum görüşülmesinde maddenin metnine temas etmemiştim. Fakat tay teklifi kabul edilmemiş olmasına göre, şimdi okuduğumuz maddede üç tane sakatlık görüyorum. Değiştireceğim de gayet açık olarak yazmış bulunuyorum. 3575 numaralı kanunun adı nedir? Askerî fabrikalar memur ve müstahdemlerinin muavenet ve yardım sandığı. Millî Savunma Bakanlığının tekaüt ve yardım sandığı yoktur. Millî Savunma Bakanlığının memurları, askerler 1683 numaralı umumî kanun hükümlerinden istifade ederler. Binaenaleyh Millî Savunma Bakanlığının, şu numaralı kanunu deyince ara yerdeki tezat kendiliğinden meydana çıkıyor.

Bu itibarlardır ki, Millî Savunma Bakanlığının yerine, kanunun taşıdığı asıl adı zikretmek şüphesiz ki doğru olur.

Sonra, muhterem sözcü buyurdular ki; Devlet Demiryollarına tekaüt sandığının, 4001 numaralı kanun bazı hükümler ilâve etmiştir. Bir değiştirmeden ibarettir. Hayır arkadaşlar; 2904 sayılı kanun nasıl ki esas kanuna yeni hükümler ilâve etmiş ise 4001 numaralı kanunda o suretle yeni hükümler ilâve etmiştir. Aynı mahiyet ve kuvvettedir.

2904 numaralı kanunu zikredip te 4001 nu

marah kanunu zikretmezsek yarım bırakmış oluruz.

Üçüncü nokta da şudur arkadaşlar; analık halinde yapılacak ödenek iş kazaları kanununda tâyin edilen miktardan aşağı olamaz. Bu, ne demektir arkadaşlar? Esas kanunda analık hakkı vardır, binaenaleyh bu ödenekler verilecektir, amma hesabı yapılırken bu kanunun tesbit ettiği miktardan aşağıya düşürmeyiniz demek değil midir? Esas yok ki, analık hakkı namına beş on kuruş verilmiş ki, aşağı mı yukarı mı hesaplıyalım? O halde (analık hakkı) fazla bir ifade olarak bu maddenin içeris'inde bulunmaktadır. Yazılış itibariyle tadil teklifimdeki ibareler zannederseniz muvafıktır, tasvibinize iktiran ederse maddeyi bu suretle açıkça yayınlamış oluruz kanaatindeyim. isabet takdirinizdedir.

Ge. Ko. Sö. K. KAMÜ (Rize) — Efendim; arkadaşımızın ileri sürdükleri üç noktadan ikisini kabul ettik. Yani, 4001 sayılı kanunun ilâvesini kabul ettiğimizi söyledim. Millî Savunma Bakanlığın falan sayılı kanunundan faydalanan memurler demişiz. Arkadaşımız diyor ki, Millî Savunma Bakanlığı denmesin. Askerî fabrikaların 3575 sayılı kanun densin. Ben şekle ait değişikliği kabul etmemek için sebep yoktur. Fakat aşağıda ilâve ettiğimiz hükümden, yalnız analığa ait kısmını okuyup ta Heyetinizden hüküm istemektense hepsini okumak daha doğrudur. Diyoruz ki, «Yukarıdaki fıkrada yazılı memur ve hizmetli ve işçilere iş kazası meslek hastalığı ve analık hallerinde yapılacak yardımlar bu kanunda yazılı haklar ve ödemelerden aşağı olamaz. Bu sarıh bir hükümdür. Yukarıda saydığımız kanunlar içinde analık yardımı var veya yok bu mevzu bahis değildir ve olamaz. Devlet Demiryolları teşkilâtında meselâ, hastalık yardımları vardır.

Analık yardımları orada elâlâde hastalık gibi yapılır ve tam yevmiye alır. Bunu arkadaşımızın bilmesi lâzımdır.

E. ERGİN (Mardin) — Çok iyi biliyorum.

K. KAMÜ (Devemla) — Bendeniz de biliyorsunuz demiyorum, müsaade buyurun. Orada analık yardımı doğrudan doğruya hastalık yardım şekline yapıldığı için ayrıca tasrihe lüzum vardır. Binaenaleyh bazı kanunlarda bu gibi kayıtların olması bizim onları buraya koymamıza mâni değildir. Bilâkis biz onlara büyük ehemmiyet vermişizdir. Bazı memur, müstahdem ve işçilerin sigorta kanunu dışında kalması on-

lara başka kanunlarda buna benzer haklar sağlandığı içindir. Eğer sağlamıyorlarsa sağlamaları lâzımdır. Eksikse analık yardımının da o kanunlara girmesini istiyoruz. Binaenaleyh bu hükmün burada olduğu gibi kabulünü rica ediyorum.

(Mardin Milletvekili Edip Ergin'in değişikliği tekrar okundu).

BAŞKAN — İkinci bir önerge daha vardır.

Yüksek Reisliğe

Arzettiğim sebeplerden, Edip Ergin'in takririni encümene tekrar tevdiini teklif ederim.

Eskişehir Milletvekili
İ. Arukan

BAŞKAN — Efendim; Edip Ergin'in verdiği önerge birtakım tadil tekliflerini ihtiva ediyor. Komisyon bu tadillerden ikisini kabul ediyor. Bir tanesini muvafık görmüyor.

Bu şekilde evvelâ önergeyi yüksek oyunuzuna sunacağım. Nazarı itibare alanlar..

GEÇİCİ Ko. SÖZCÜSÜ K. KAMÜ (Rize) — bir noktayı arz edeyim.

Takrir okunduğu vakit dikkat ettim. Arkadaşımız Devlet Denizyolları İşletmesi Genel İdareesine ait kanunun numarasını zikretmiyorlar.

BAŞKAN — Demin izah edildi.

K. KAMÜ (Devamla) — İzahatmda yoktu efendim. Halbuki birinci müzakeresinde o kanunun zikredilmesi sebeplerini yüksek Heyete arz etmiştim ve kabul buyurulmuştu. Bunun bilmesini faydalı bulduk.

BAŞKAN — Binaenaleyh bu suretle önergeyi yüksek tasvibinize arz ediyorum: Nazarı itibare alanlar... Almıyanlar... Nazarı itibare alınmamıştır.

Şimdi Komisyonun bu önergede kabul ettiği kısımlara göre yapılan tadille maddeyi yüksek oyunuzuna sunuyorum: Kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 84. — İş Kanununun ikinci maddesine göre alınan kanun kapsamına girecek nitelikte olmakla beraber ilgili makamlara henüz o yolda ayrılanmamış bulunduğu görülen herhangi bir işyerinde vukubulan iş kazası, meslek hastalığı veya analık halleri için ilgili veya hizmetli hakkındaki sigorta yardım ve ödenekleri, aynıyle kanun kapsamında ayrılanma işlemleri tamamlanmış işlerinde olduğu gibi İşçi Sigortaları İdaresin-

ce sağlanarak buna ait giderlerin tutarı iş veren-
den alınır.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-
miştir.

GEÇİCİ MADDE — İlk altı yıl içinde uygu-
lanacak iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ta-
rifelerinde tehlike derecesi için ayrılma yapılmaz.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-
miştir.

MADDE 85. — Bu kanunun 39, 42, 43 ve 79
neu maddeleriyle geçici madde hükümleri İşçi Si-
gortaları İdaresi Teşkilât Kanunu ile birlikte ve
diğer hükümleri ise adı geçen idarenin kurulma-
sından altı ay sonra yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-
miştir.

MADDE 86. — Bu kanun hükümlerini Ba-
kanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Değiştirge yoktur. Maddeyi ka-
bul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edil-
miştir.

Tasarımın tümünü yüksek oyunuz sunuyo-
rum: Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Ka-
bul edilmiştir.

Gündemin «Birinci defa görüşülecek işler»
kısmındaki tasarılarından 1 numaralıyı dağıtma
tarihine göre görüşemeyeceğiz. Onun için 2 nu-
maralı tasarının görüşülmesine geçiyoruz.

5. — *Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Ku-
ruluşu ve Memurları Kanununun bazı maddeleri-
nin değiştirilmesi hakkındaki 4258 sayılı kanuna
bağlı (2) sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapıl-
masına dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal
Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/449)*
[1]

BAŞKAN — Tümü hakkıyla söz isteyen var
mı? Maddelere geçilmesini oyunuz sunuyorum.
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

[1] 147 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

**Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve
Memurun Kanununun bazı maddelerinin değiştiri-
lmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenme-
sine dair 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı kad-
ro cetvelinde değişiklik yapılması hakkında**
kanun

MADDE 1. — 15. VI. 1942 tarih ve 4258 sa-
yıılı kanuna bağlı (2) sayılı cetvelin ilgili kısımlarına
bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar
eklenmiştir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi cetvel-
le birlikte yüksek oyunuz sunuyorum. Kabul
edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı
kadrolar 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (L) işa-
retli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
kısmına eklenmiştir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi cet-
velle birlikte yüksek oyunuz sunuyorum. Kabul
edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1945 yılı Bütçe Ka-
nununa bağlı (A) işaretli cetvelin Sağlık ve Sos-
yal Yardım Bakanlığı kısmının bağlı (3) sayılı
cetvelde yazılı bölümleri arasında 45 325 liralık
aktarma yapılmıştır.

CETVEL [2]

Köy sağlık teşkilâtı

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	İkinci sınıf köy ebeleri		
14	Köy ebesi	300	15

CETVEL [3]

B.	Ödeneğin çeşidi	İndirilen	Eklenen
615	Aylıklar	30	025
	BAŞKAN — Kabul edilmiştir.		
616	Ücretler	1	800
	BAŞKAN — Kabul edilmiştir.		
618	41, 78, 4598 ve 4599 sa- yıılı kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yar- dımlar		600
	BAŞKAN — Kabul edilmiştir.		
632	Hastaneler, sağlık ve sos- yal yardım kurumları	45 325	
	BAŞKAN — Kabul edilmiştir.		

(Geçici birinci madde tekrar okundu.)

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın birinci görüşmesi bitmiştir.

Açık oylama sonucunu sunuyorum:

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine 400 000 lira ek ödenek verilmesi üzerine olan kanuna (279) milletvekili oy vermiştir. Yetersayı vardır. Kanun (279) oyla kabul edilmiştir.

Cuma günü saat onbeşte toplanmak üzere birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 16,40

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) lira ek ödenek verilmesi üzerine olan kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 455
Oy verenler : 279
Kabul edenler : 279
Kabul etmeyenler : 0
Çekinmeyenler : 0
Oya katılmayanlar : 175
Boşlar : 1

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
Dr. A. H. SELGİL
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER
AĞRI
H. BAYRAK
AMASYA
Z. TARILAN
E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU
ANKARA
M. AKSOLEY
Gl. N. ANILMIŞ
R. BAYKAN
A. BAYTIN
R. BÖREKÇİ
A. ÇUBUKCU
F. DALDAL
M. ERİŞ

M. KAYAOĞLU
H. N. MIHÇIOĞLU
Z. YÖRÜK
ANTALYA
N. AKSOY
M. ÇANKAYA
H. T. DAĞLIOĞLU
Dr. G. KAHRAMAN
Dr. C. TUNCA
AYDIN
Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND
Dr. R. LEVENT
BALIKESİR
M. AKPINAR
O. N. BURCU
P. ETÇİOĞLU
H. KÜÇÜKLER

H. ONAT
Gl. K. ÖZALP
F. TİRİTOĞLU
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI
BİLECİK
M. Ş. ESENDAL
K. GÜLEK
Dr. M. SUNER
BİNGÖL
F. DÜŞÜNSEL
BİTLİS
M. ERTAN
B. OSMA
BOLU
H. Ş ADAL
Korgl. A. ALPTOĞAN
H. C. ÇAMBEL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR

Dr. Z. ÜLGEN
BURDUR
Ş. ENGİNERİ
Dr. A. R. YEŞİLYURT
M. SANLI
BURSA
A. AKGÜÇ
Gl. A. ATLI
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
F. GÜVENDİREN
Dr. S. KONUK
Dr. İL. T. SİMER
ÇANAKKALE
R. BUĞAYIRLI
H. ERGENELİ
R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL

ÇANKIRI
Dr. A. ARKAN
T. ONAY
M. A. RENDA
ÇORUH
A. R. EREM
A. TUZÜN
ÇORUM
E. S. AKGÖL
N. ATALAY
Dr. C. KAZANCIOĞLU
DENİZLİ
F. ASAL
Dr. H. BERKMAN
I' GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD
Dr. B. UZ
DIYARBAKIR
R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
EDİRNE
M. E. AĞAOĞULLARI
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK
ELAZIĞ
F. A. AYKAÇ
H. KİŞİOĞLU
İ. YALÇIN
ERZİNCAN
A. FIRAT
A. S. İLTER
Ş. SÖKMENSÜER
ERZURUM
A. AKYÜREK
Gl. P. DEMİRHAN
N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
ESKİŞEHİR
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURD
GAZİANTEP
Ö. A. AKSOY
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ

M. ŞAHİN
GİRESUN
M. AKKAYA
İ. GURAK
İ. SABUNCU
A. SAYAR
N. OSTEN
A. ULUS
GÜMÜŞANE
H. F. ATAÇ
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ
E. S. TÖR
HAKKARİ
A. R. GÖKSİDAN
HATAY
Gl. E. DURUKAN
H. ILGAZ
B. S. KUNT
H. SELÇUK
İÇEL
Dr. M. BERKER
F. C. GÜVEN
Ş. TUGAY
Gl. Ş. TÜRSAN
İSPARTA
K. AYDAR
M. KARAAĞAÇ
K. TURAN
C. TÜZEMEN
İSTANBUL
Dr. G. ATAÇ
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
İ. A. GÖVSA
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
Z. KARAMURSAI
H. KORTEI
Ş. A. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
İ. H. ÜLKEMEN
M. ÜSTÜNDAĞ
A. R. TARHAN
İZMİR
Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR

S. EPİKMEN
R. KÖKEN
H. ONARAN
H. A. YÜCEL
KARS
E. DEMİREL
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ
KASTAMONU
A. BİNKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN
H. ÇORUK
Dr. F. ECEVİT
N. TAMAC
T. TAŞKIRAN
KAYSERİ
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. TANER
C. TÜZEL
KIRKLARELİ
Z. AKIN
Ş. ÖDÜL
Dr. F. UMay
KIRŞEHİR
F. SELEB
Ş. TOĞUT
İ. TURAN
KOCAELİ
Gl. M. BAKÜ
Dr. F. Ş. BÜRGE
A. DİKMEN
R. FENMEN
S. YARGI
İ. S. YİĞİT
KONYA
V. BİLGİN
Gl. A. F. CEBESOY
A. H. DİKMEN
Ş. ERGUN
Dr. S. IRMAK
H. KARAGÜLLE
K. OKAY
N. H. ONAT
KÜTAHYA
M. ERKEMEN

H. PEKCAN
V. UZGÖREN
MALATYA
E. BARKAN
N. BAYDAR
M. ÖKER
M. S. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
H. SAGIROĞLU
K. SAYIN
M. N. ZABCI
MANİSA
Korgl. A. R. ARTUN-
KAL
H. BAYUR
İ. ERTEM
Ş. R. HATİPOĞLU
Dr. S. E. KAAATÇILAR
F. KURDOĞLU
Y. ÖZEY
F. USLU
MARAS
H. R. TANKUT
MARDİN
E. ERGİN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
İ. ÜLKÜMEN
MUĞLA
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI
MUŞ
K. KOTAN
NİĞDE
R. DOLUNAY
H. MENGİ
ORDU
Ş. AKYAZI
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. ŞARLAN
H. YALMAN
M. YARIMBIYIK
RİZE
T. B. BALTA
Dr. S. A. DİLEMRE
K. KAMU

F. SİRMEN
A. ZİRH
SAMSUN
Z. DURUKAN
S. ERBAY
İ. EZGÜ
N. FIRAT
N. ÖZTUZUÇU
M. A. YÖRÜKER
SEYHAN
Gl. N. ELDENİZ
SİRD
A. B. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU
S. TUNCAY
B. TÜRKAY

SİNOB
C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU
SİVAS
M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
Ş. GÜNALTAY
H. İŞİK
Amiral H. GÖKDALAY
TEKİRDAĞ
E. ATAÇ
F. ÖZTRAK
TOKAD
S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ

R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
R. A. SEVENGİL
TRABZON
S. ABANOZOĞLU
M. AYDIN
T. GÖKSEL
L. YAVUZ
TUNCELİ
N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ
URFA
K. BERKER
H. S. COŞAR
R. SOYER

E. TEKELİ
S. K. YETKİN
YOZGAD
M. ALLIOĞLU
C. ARAT
Z. ARKANT
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR
ZONGULDAK
A. GÜREL
A. R. İNCEALEMDAR-
OĞLU.
Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
H. ÇERÇELER
A. ÇETİNKAYA (İ.)
M. GÖNENÇ
S. YURDKÖBU
AĞRI
R. R. PASİN
H. TUGAÇ
AMASYA
N. AKTİN (İ.)
ANKARA
F. B. ATAY (İ.)
H. O. BEKATA
İ. İNÖNÜ (Cumhur-
başkanı)
M. ÖKMEK
ANTALYA
T. SÖKMEN (Ö.)
N. E. SUMER (Bakan)
AYDIN
Dr. M. GERMEN (Baş-
kanvekili)
A. MENDERES
BALIKESİR
H. ÇARIKLI
M. DEMİR (İ.)
H. KAĞAN
S. ÖRGÜEVREN
BİLECİK
K. SUN (İ.)

BİNGÖL
T. BANGUOĞLU
BOLU
C. S. SİREN
BURSA
R. CANİTEZ (Başkan-
vekili)
M. B. PARS
Gl. N. TINAZ
ÇANAKKALE
S. T. ARSAL
S. BATU
ÇANKIRI
B. ERKİN (İ.)
A. İNAN
ÇORUH
M. M. KANSU
A. US
ÇORUM
H. AKDOĞAN (İ.)
E. ALPSAR
Dr. M. ÇANTEKİN
M. ÇAĞIL
İ. EKER (Ö.)
DENİZLİ
Y. BAŞKAYA
A. EGE
DIYARBAKIR
O. OCAK
Ş. ULUĞ

EDİRNE
F. BALKAN
ELAZIG
F. AĞRALI (İ.)
S. SAGIROĞLU
ERZİNCAN
B. K. ÇAĞLAR
F. KALFAĞIL
ERZURUM
S. ALTUĞ
R. DİNÇ
Gl. Z. SOYDEMİR
ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ÖZDAMAR (Ö.)
E. SAZAK
GAZİANTEP
Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARIŞAS
Dr. A. MELEK (Hasta)
Ş. ÖZDEMİR (Hasta)
GİRESUN
Gl. İ. SÖKMEN
(İ.)
F. YÜZATLI
GÜMÜŞANE
C. SELEK
HATAY
A. Ş. DEVRİM
A. TÜRKMEN

İÇEL
T. C. BERİKER
R. KORALTAN (Hasta)
H. S. TANRIOVER
İSPARTA
H. ÖZDAMAR
İSTANBUL
C. E. ARSEVEN
Gl. R. BELE (İ.)
S. CİMCOZ (İ.)
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
G. B. GÖKER (Hasta)
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
H. C. YALÇIN
İZMİR
C. BAYAR
Dr. H. H. CURA
H. MENTEŞE
E. ORAN
Dr. K. ÖRS
Ş. SARACOĞLU (Baş-
bakan)
Ş. YUNUS
KARS
C. DURSUNOĞLU
F. KÖPRÜLÜ
KASTAMONU
Z. ÖNBAY (İ.)
R. SALTUĞ (Hasta)

KAYSERİ
 F. BAYSAL
 M. K. ŞATIR
 Ö. TAŞCIOĞLU
 N. TOKER
 S. H. ÜRGÜBLÜ (Bakan)

KIRKLARELİ
 Korgrl. K. DOĞAN
 N. A. KANSU
KIRŞEHİR
 F. ÇOBANOĞLU
KOCAELİ
 S. ARTEL
 S. PEK
 I. TOLON

KONYA
 S. ARIKAN
 M. A. BINAL
 S. ÇUMRALI
 F. GÖKMEN
 T. F. SILAY
 A. R. TÜREL (Bakan)
 Dr. O. Ş. ULUDAĞ

KÜTAHYA
 B. ATALAY
 H. BENLİ
 Dr. A. S. DELİLBAŞI
 S. KUTMAN (Ö.)
 R. PEKER

A. TİRİDOĞLU
 Ö. B. UŞAKLI (İ.)
MALATYA
 Dr. C. ÖZELÇİ
 O. TANER
 T. TEMELLİ (Hasta)
MANİSA
 R. N. EDGÜER (İ.)
 O. ERÇİN
 K. KARAOSMAN (İ.)
 H. SARHAN

MARAS
 Dr. K. BAYIZIT
 R. KAPLAN
 A. H. TANPINAR
 A. YAYCIOĞLU
MARDİN
 İ. F. ALPAYA (İ. Ü.)
 Gl. S. DÜZGÖREN (İ.)

MUĞLA
 Orgrl. İ. ÇALIŞLAR
 S. GÜNEY
 F. O. MENTEŞEOĞLU
MUŞ
 H. KILICIOĞLU (İ.)

NİĞDE
 A. G. BODRURLU
 (Hasta)
 F. SOYLU (İ.)
 Dr. R. F. TALAY

H. TEPEYRAN (İ.)
 H. ULUSOY
ORDU
 S. S. TARCAN
RİZE
 H. C. BELÜL (Hasta)
SAMSUN
 C. BİLSEL (İ.)
 H. ÇAKIR
 Amiral F. ENGİN

SEYHAN
 D. ARIKOĞLU
 S. ÇAM (İ.)
 K. ÇELİK
 Ş. İŞÇEN
 C. ORAL
 Dr. K. SATIR
 H. URAN (Bakan)
 A. M. YEGENA
SİNOB
 C. K. İNCEDAYI
 İ. H. SEVÜK (İ.)

SİVAS
 Gl. F. ERBUĞ
 A. ESENBEL
 K. KİTAPÇI
 N. SADAK
 R. Ş. SİRER
 İ. M. UĞUE
 A. YURDAKUL

TERİRDAG
 R. APAK
 E. PEKEL (İ.)
 N. TRAK
 C. UYBADIN
TOKAD
 H. N. KEŞMİR
 N. POBOY
TRABZON
 M. S. ANAMUR
 F. A. BARUTCU
 H. N. BOZTEPE (Hasta)
 S. DAY (Bakan)
 D. EYİBOĞLU
 R. KARADENİZ (Bakan)
 H. SAKA (Bakan)
URFA
 A. K. TECER
VAN
 İ. ARVAS
 N. BERKER (Hasta)
 M. BOYA (Hasta)
YOZGAD
 S. İÇÖZ
ZONGULDAK
 Dr. B. BARKIN
 Ş. DEVRİN (İ.)
 E. ERİŞİRGİL
 H. A. KUYUCAK (İ.)

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

REVISED

Ş. Sayısı: 138 e ek

Su mahsulleri ve avcılığı işlerinin Ekonomi Bakanlığı görevleri içine alınmasına dair Kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/273)

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/273
Karar No. 101

26. VI. 1945

Yüksek Başkanlığa

Ulaştırma Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun tasarısının Kamutayda görüşülmesi sırasında su mahsulleri ve avcılığı işlerinin Ekonomi Bakanlığına devri hakkındaki geçici maddelerin bazı hükümleri müstakil bir kanun konusu olarak görüldüğünden tasarı bu noktadan tekrar incelenmek üzere Komisyonumuza iadesi talebi Kamutayca dikkat nazarına alınarak tasarı Komisyonumuza iade buyrulmakla ilgili Bakanların yetkili temsilcileri huzuriyle incelenip görüldü.

Halen Ulaştırma Bakanlığının görevleri arasında bulunan su mahsulleri ve avcılığı işlerinin bundan böyle Ekonomi Bakanlığına devri esas olarak kabul edilmiş ise de bu işlemin daimi bir hüküm olması itibariyle böyle geçici bir madde ile değil müstakil bir kanun ile yapılmasını Komisyonumuz, kanun yapma bakımından daha doğru bulmuş ve Ulaştırma Bakanlığı kuruluş

ve görevleri hakkındaki tasarıdan birinci ve dördüncü geçici maddeleri çıkararak ilişik kanun tasarısını hazırlamıştır.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu R. Sözcüsü
Kastamonu	Edirne	Manisa
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	F. Kurdoğlu
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Bitlis
F. Öymen	Gl. R. Alpman	B. Osma
Eskişehir	Giresun	İsparta
Y. Abadan	M. Akkaya	M. Karadağaç
İstanbul	İstanbul	İzmir
H. Kortel	H. Ülkmen	M. Birsal
Kütahya	Rize	Tokad
H. Pekcan	T. B. Balta	R. A. Sevengil
Urfa		Yozgad
E. Tekeli		S. İçöz

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Su mahsulleri ve avcılığı işlerinin Ekonomi Bakanlığınca görevleri içine alınmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 27.V.1939 tarihli ve 3613 sayılı kanunla Ulaştırma Bakanlığının kuruluş ve görevleri arasında bulunan (Su mahsulleri avcılığı işleri), bu şube için kanun ve tüzüklerde belirtilen görevlerle birlikte Ekonomi Bakanlığınca bağlanmış ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Ulaştırma Bakanlığınca kısmında bulunan Su Mahsulleri ve Avcılığı Şubesi Müdürlüğüne ilişkin kadrolarla 4644 sayılı kanuna bağlı cetvelin aynı Bakanlık kısmında yazılı balık uzmanları kadrosu aynı cetvellerin Ekonomi Bakanlığınca kısımlarına aktarılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1945 yılı Bütçe Ka-

nununa bağlı (D) işaretli cetvelin Ulaştırma Bakanlığınca kısmındaki Su Mahsulleri ve Avcılığı Müdürlüğü kadrosu aynı cetvelin Ekonomi Bakanlığınca kısmına aktarılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunla aktarılan kadroların karşılıklarını, 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Ekonomi Bakanlığınca kısmındaki ilgili bölümlere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun 10 . VII . 1945 yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye, Ekonomi ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

S. Sayısı : 146

**Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine
400 000 liralık ödenek verilmesi hakkında kanun
tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/452)**

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/394 - 6/1373

20 . VI . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) lira ek ödenek verilmesi hakkında Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 19 . VI . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarisının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saracoğlu

Gerekçe

Beden terbiyesi ve sporun dünya camiasında olduğu gibi yurdumuzda da önemli yerini almasının tahakkukunu güden 3530 sayılı kanunun 24 ncu maddesiyle Ankara'da bir Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsünün yapılması kabul edilmiş ve bu madde ile verilen yetkiye dayanılarak 1943 yılında binanın yapılmasına başlanmış ise de ödenek müsaadesizliği yüzünden şimdiye kadar tamamlanması mümkün olamamıştır.

Beden terbiyesi ve sporun anlayış zihniyetinin ve yurttaşın beden kabiliyetinin inkişafı amacını güden unsurlardan birisinin ve hattâ önemlisinin de, memlekete teknik eleman yetiştirmek olduğu aşikârdır. Bu lüzum ve faydanın biran evvel tahakkukunu sağlamak ve şu suretle binanın 1945 yılında yapı işini tamamlamak için daha (400 000) liralık bir ödeneğe ihtiyaç vardır.

Bu miktar ödeneğin genel bütçeden yardım olarak verilmesi hakkında hazırlanmış olan tasarı Yüksek Meclise sunulmuştur. Bir taraftan da Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün 1945 yedi aylık Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetveldeki yapı ve kurma işleri bölümünün birinci (Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü) maddesine ödenek olarak eklenmesi icabetmekte ve ilişik tasarı bu maksatla hazırlanmış bulunmaktadır.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/458
Karar No. 98

29. VI. 1945

Yüksek Başkanlığa

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) lira ek ödenek verilmesi üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 20. VI. 1945 tarihli ve 6/1373 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Millî Eğitim Bakanlığının yetkili temsilcisi ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüldü.

Ankara'da bir Tıp Fakültesi kurulması hakkında, bu iş için verilmiş olan ödenekten (400 000) liranın Ankara'da yapılmakta olan Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü yapısına bitirilmesi maksadıyla Maliye bütçesine aktarılması kabul edilmiş ve bu para ile bitirilecek bir nada Tıp Fakültesinin ilk sınıfının açılması kararlaştırılmıştır.

Esas Yüksek Meclise kabul edilmiş olan bu paranın Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü büt-

çesine ödenek kaydiyle sarfını sağlamak gibi bir formaliteyi ikmal maksadıyla hazırlandığı anlaşılan bu tasarı Komisyonumuzca uygun görülmüş ve aynıyle kabul edilmiştir.

Kanunun onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu Rapor Söz.
Kastamonu	Edirne	İstanbul
T. Coşkun	M. N. Gündüzalp	H. Ülkümen
Kâtip		
İstanbul	Bolu	Diyarbakır
F. Öymen	Dr. Z. Ülgen	R. Bekit
Giresun	İsparta	İstanbul
M. Akkaya	M. Karaağaç	H. Kortel
İzmir	Kütahya	Rize
M. Birsal	H. Pekcan	T. B. Baltalı
Samsun	Tokad	Urfa
M. A. Yörüker	R. A. Sevengil	E. Tekeli
	Yozgad	
	A. Sungur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesine (400 000) lira ek ödenek verilmesi üzerine kanun tasarıları

MADDE 1. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 17 nci (Yapı ve kurma işleri) bölümünün birinci (Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü) maddesine (400 000) lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Mali-

ye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

Başb.	Ad. B.	M. S. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
İçiş. B.	Dağ. B. V.	Ma. B.
Hüsnü Uzun	N. E. Sumer	N. E. Sumer
M. E. B.	Ba. B.	İko. B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve Sa. Y. B.	G. ve T. B.	Ta. B.
	S. Hacı Ürgübbü	Ş. R. Hatipoğlu
Ula. B.	Ti. B.	Çalı. B.
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz	Dr. S. İrmak

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluşu ve Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki 4258 sayılı khnuna bağlı 2 sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları porları (1/449)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 71 - 375 6/1958-5

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılması hakkında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15. VI. 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarisının gerekçe ve ilişikleriyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saracoğlu

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurlar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4258 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinde değişiklik yapılması hakkındaki kanuna ait gerekçe

Bakanlıkça tesbit olunan programa göre özel idarelere bağlı hastanelerin her yıl bir kaçıının ve bilhassa ilkönce yeni hastane binası yaptırmış olan il hastanelerinin genel bütçeye alınması esası gereğinden olarak bu yıl Kastamonu, Yozgad memleket hastanelerinin ve İzmir'de belediyece yaptırılmış olan ve fakat açılmasına halen imkân bulunamayan Çocuk hastanesinin biranevvel faaliyete geçirilmesi zmnında genel bütçeye alınmaları kararlaştırılmış ve bundan başka 4459 sayılı kanun gereğince yetiştirilmekte bulunan ikinci sınıf köy ebelerine ait Teşkilât Kanunumuza bağlı kadroların kâmilen dolmuş olması dolayısıyla bu sene köy ebe mekteplerinden çıkacak 95 köy ebesinin çalıştırılmalarını sağlamak üzere ve gelecek bir iki yıl içinde yetiştirilecek köy ebeleri için ayrıca kanun almak lüzumunu önlemek için bir miktar ikinci sınıf köy esebi kadrosunun alınması zarureti duyulmuş ve bu sebeple bu kanun tasarısının hazırlanması lüzumlu görülmüştür.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

S. ve S. Y. Komisyonu

Esas No. 1/443

Karar No. 15

22 . VI . 1945

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4258 sayılı kanuna bağlı 2 sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılması hakkında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 15 . VI . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcisi de hazır olduğu halde Komisyonumuzca incelendi.

Yukarıda adı geçen kadro cetvelinde değişiklik yapılması sebebinin belirten Hükümet gerekçesi okunarak istenilen değişiklik esas itibariyle Komisyonumuzca muvafık bulunmuş olmakla beraber tasarıya bağlı (1) numaralı cetvelde bazı değişiklikler yapılması yerinde görülmüş ve bu itibarla:

1. — (Hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları uzmanları) kısmına:

Yeni açılacak hastanelerin ehemmiyet derecesi ve uzman kadrolarının darlığı gözönünde bulundurularak;

- (4) neü dereceli birinci sınıf uzman sayısı (2)
- (5) neı dereceli birinci sınıf uzman sayısı (2)
- (6) neı dereceli ikinci sınıf uzman sayısı (3)
- (7) neı dereceli üçüncü sınıf uzman sayısı (4)
- (8) neı dereceli dördüncü sınıf uzman sayısı (4) olarak kabul edilmiştir.

2. — (Hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları dış tabibleri) kadrosunda, sayısı az olan ve dışarda serbest çalışarak kendilerine daha fazla kazanç sağlayan dış tabiblerinin bu hizmet-

lere rağbetlerini çekmek üzere birinci sınıf dış tabiblerinin derecesi (10) dan (9) za,

3. — Bir çok memleket ve nümune hastanelerinde aylık azlığından ötürü eczacı bulmakta güçlük çekildiği gözönüne alınarak,

(6) neı dereceli başeczacı (1)

(7) dereceli birinci sınıf eczacı (2)

8) neı dereceli ikinci sınıf eczacı(2) olarak kabul edilmiştir.

4. — (1) numaralı cetvelde (hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları hemşireleri ve yönetim memurları, köy sağlık teşkilâtındaki köy ebesi ve iki numaralı cetveldeki ikinci sınıf köy ebeleri kadroları aynen kabul edilmiştir.

5. — (1) numaralı cetvelde yapılan ve değişiklikler dolayısıyla (3) numaralı cetveldeki (615) bölüm, aylıklar faslındaki (37 000) lira (39 025) ve toplamı da (45 325) olarak değiştirilmiştir.

6. — Hükümetin kanun tasarısı ise aynen kabul edilerek havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Başkan yerine	Bu rapor sözcüsü	Kâtip
İstanbul	Afyon K.	Amasya
Dr. G. Ataç	Dr. A. H. Selgöl	Z. Tarhan
Bilecik	Burdur	Edirne
Dr. M. Suncer	Dr. A. R. Yeşilyurt	Dr. F. Memik
Kocaeli		Konya
Dr. F. Ş. Bürge	Dr. O. Ş. Uludağ	
Manisa		Ordu
Dr. S. E. Kâatçılar		Dr. Z. M. Sezer
Seyhan		
Dr. K. Satır		

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/449

Karar No. 99

23 . VI . 1945

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılması hakkında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 6/1358 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı **Sadi Konuk** ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarının, bu yıl özel idare ve belediyelerden bütçeye alınmış bulunan Yozgad ve Kastamonu memleket hastaneleriyle İzmir Çocuk Hastanesinin gereken kadrolarını belirtmek ve 4459 sayılı kanun gereğince yetiştirilen ikinci sınıf köy ebe-lerinin eldeki kadrosunun dolmuş bulunması sebebiyle bu yıl köy ebe mekteplerinden çıkacak 95 ebe ile bundan sonra birkaç yıl içinde yetişeklere de yetecek yeni bir kadroyu sağlamak

maksatlarıyla hazırlandığı incelemelerden ve alınan izahlardan anlaşılmiş ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunca tasarıya bağlı cetvellerde yapılan değişiklikler Komisyonca da uygun görülerek aynıyle kabul edilmiştir.

Kamutayın onayma arzeditmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Kastamonu	Başkan V. Edirne	Bu rapor Sözcüsü Bolu
<i>T. Coşkan</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>Dr. Z. Ülgen</i>
Kâtip		
İstanbul	Diyarbakır	Giresun
<i>F. Öymen</i>	<i>R. Bekit</i>	<i>M. Akkaya</i>
İsparta	İstanbul	İstanbul
<i>M. Karaağaç</i>	<i>H. Kortel</i>	<i>H. Ülkmen</i>
İzmir	Kütasya	Rize
<i>M. Birsal</i>	<i>H. Pekcan</i>	<i>T. B. Balta</i>
Samsun		Tokad
<i>M. A. Yörüker</i>		<i>R. A. Sevengil</i>
Urfa		Yozgad
<i>E. Tekeli</i>		<i>A. Sungur</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı kadro cetvelinde değişiklik yapılması üzerine kanun tasarısı

MADDE 1. — 15 . VI . 1942 tarih ve 4258 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı cetvelin ilgili kısımlarına bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bağlı (2) sayılı cetvelde kadrolar 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kısmına eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kısmının bağlı (3) sayılı cetvelde yazılı bölümleri arasında 43 300 liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayım tarihinde yü-

rürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

15 . VI . 1945

Başb.	Ad. B.	M. S. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
İçiş. B.	Dışiş. B. V.	Ma. B.
Hilmi Uran	N. E. Sumer	N. E. Sumer
M. E. B.	Ba. B.	Eko. B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve So. Y. B.	G. ve T. B.	Ta. B.
	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Ula. B.	Ti. B.	Çalış. B.
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz	Dr. S. Irmak

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

CETVEL [1]

D.	Kadro adı	Sayı	Aylık	D.	Kadro adı	Sayı	Aylık
<i>Hastahaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Uzmanları</i>				<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Hemşireleri</i>			
5	Birinci sınıf uzman	3	80	11	Başhemşire	3	30
6	İkinci sınıf uzman	3	70	12	Birinci sınıf hemşire	7	25
7	Üçüncü sınıf uzman	4	60	13	İkinci sınıf hemşire	8	20
8	Dördüncü sınıf uzman	5	50	<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Yönetim memuru</i>			
<i>Hastahaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Dış Tabipleri</i>				11	Yönetim memuru	3	30
10	İkinci sınıf dış tabibi	2	35	12	Ayniyat mütemedi	2	25
<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları Eczacıları</i>				12	Mutemet ve satınalma memuru	3	25
7	Birinci sınıf eczacı	1	60	12	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	25
8	İkinci sınıf eczacı	2	50	13	Depo ve anbar memuru	2	20
9	Üçüncü sınıf eczacı	2	40	13	Kâtip	3	20
				13	Hasta kabul memuru	3	20
				14	İmam ve gassal	3	15
				<i>Köy Sağlık Teşkilâtı</i>			
				14	Köy ebesi	400	15

CETVEL [2]

Köy Sağlık Teşkilâtı

D.	Kadro adı	Sayı	Aylık
	İkinci sınıf köy ebeleri		
14	Köy ebesi	300	15

CETVEL [3]

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	İndirilen	Eklenen
		Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı		
615		Aylıklar		
	1	Memur aylığı		37 000
616		Ücretler		
	1	Ek görev tazminat		1 800
618		4178, 4598 ve 4599 sayılı kanunlar gereğince verilecek zam ve yardımlar		
	5	Aynı yardım		4 500
632		Hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurulları		
	1	Devlet Hastaneleri	43 300	
		TOPLAMI	43 300	43 300

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

CETVEL [1]

D.	Kadro adı	Sayı	Aylık	D.	Kadro adı	Sayı	Aylık
<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları uzmanları</i>				<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları hemşireleri</i>			
4	Birinci sınıf uzman	2	90	11	Başhemşire	3	30
5	» » »	2	80	12	Birinci sınıf hemşire	7	25
6	İkinci » »	3	70	13	İkinci » »	8	20
7	Üçüncü » »	4	60	<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları yönetim memurları</i>			
8	Dördüncü » »	4	50	11	Yönetim memuru	3	30
<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları dış tabipleri</i>				12	Ayniyat mutemedi	2	25
9	Birinci sınıf dış tabibi	2	40	12	Mutemet ve satınalma memuru	3	25
<i>Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları eczacıları</i>				12	Depo memuru ve ayniyat mutemedi	1	25
6	Başeczacı	1	70	13	Depo ve ambar memuru	2	20
7	Birinci sınıf eczacı	2	60	13	Kâtip	3	20
8	İkinci sınıf eczacı	2	50	13	Hasta kabul memuru	3	20
				14	İmam ve Gassal	3	15
				<i>Köy Sağlık Teşkilâtı</i>			
				14	Köy ebesi	400	15

CETVEL [2]

Köy Sağlık Teşkilâtı

İkinci sınıf köy ebeleri

14	Köy ebesi	300	15
----	-----------	-----	----

CETVEL [3]

B.	M.	Ödenenin çeşidi	İndirilen	Eklenen
615		Aylıklar		
	1	Memurlar aylığı		39 025
616		Ücretler		
	1	Ek görev tazminatı		1 800
618		78, 4598 ve 4599 sayılı kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yardımlar.		
	5	Aynı yardım		4 500
632		Hastaneler, Sağlık ve Sosyal Yardım Kurulları.		
	1	Devlet hastaneleri	45 325	
TOPLAMI			45 325	45 325